

Tampereen kaupunkiseudun

**Elinvoima, vetovoima ja pitovoima (EVP) –indeksin seutu-
ja kuntakohtainen analyysi**

KANGASALA

Elokuu 2024

SISÄLTÖ

- 1. Kangasalan EVP-indeksi**
- 2. Tampereen kaupunkiseudun EVP-indeksi**
- 3. EVP-indeksin tausta ja lukuohje**

*Tampereen kaupunkiseudun analyysissä ovat mukana seuraavat kaupunkiseudun kunnat: Tampere, Kangasala, Lempäälä, Nokia, Orivesi, Pirkkala, Vesilahti ja Ylöjärvi

**BUSINESS
TAMPERE**

MDI
Part of FCG.

1. Kegagalan EVP- indeksi

ELINVOIMAINDEKSI

Tulonsaajien mediaanitulot 2022
(30 291 €)

Yritystiheys 2022*
(95,7)

35-44-vuotiaiden työllisyysaste 2022
(87,4 %)

Työpaikkaomavaraisuus 2022
(58,9 %)

Taloudellinen huoltosuhde 2022
(117,8)

Avoimen sektorin työpaikkamuutos 2020-2022
(+3,9 %)

Verorahoitus (€/as.) 2023
(2 511 €)

Kertynyt ylijäämä (€/as.) 2023
(2 764 €)

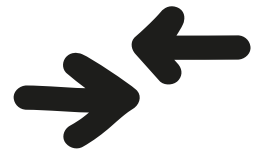

Koulutustasoindeksi 2022
(425)

Sairastavuusindeksi 2022
(94,1)

VETO- JA PITOVOIMAINDEKSI

Väestönmuutos (%) 2019-2023
(+5,0 %)

Väestöennuste (%) 2023-2040
(+10,8 %)

Työllisten nettomuutto 2020-2022*
(+8,6)

Sisäisten muuttojen viikko 2021-2023*
(63,8)

Valmistuneet asunnot 2021-2023*
(114,8)

Vanhojen asuntojen neliöhinta 2023
(2 143 €)

Ulkomaalaistaustaisten osuus 2023
(3,4 %)

Opiskelijoiden osuus 2022
(6,7 %)

15-34-vuotiaiden nettomuutto 2021-2023*
(+4,8)

Kesäasukkaiden määrä 2022*
(14,1)

*Suhteessa asukasmäärään

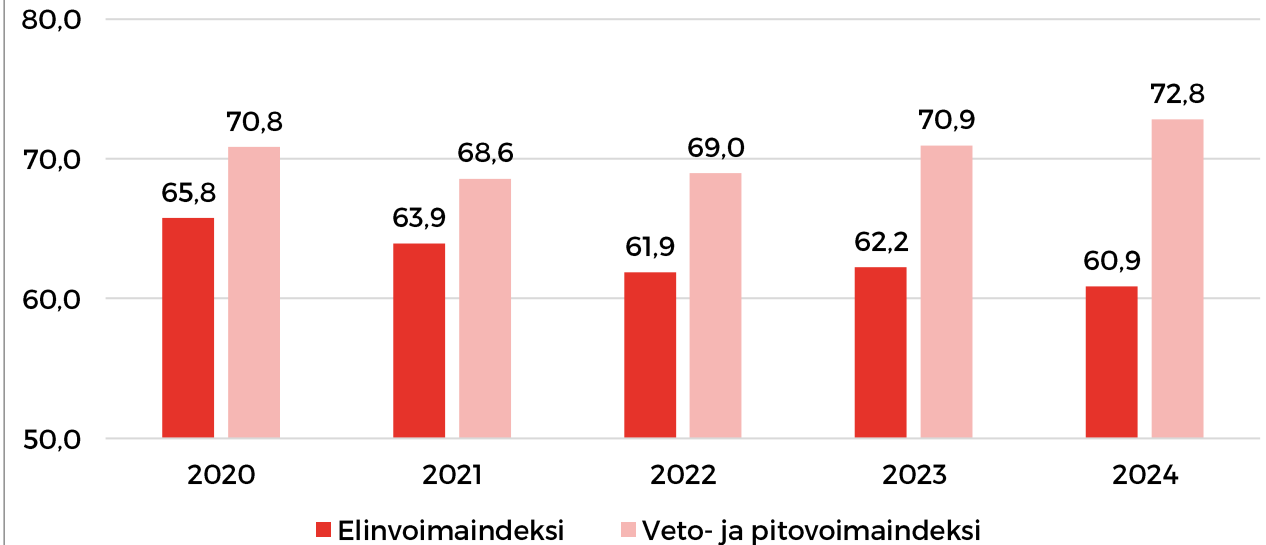

EVP-INDEKSI

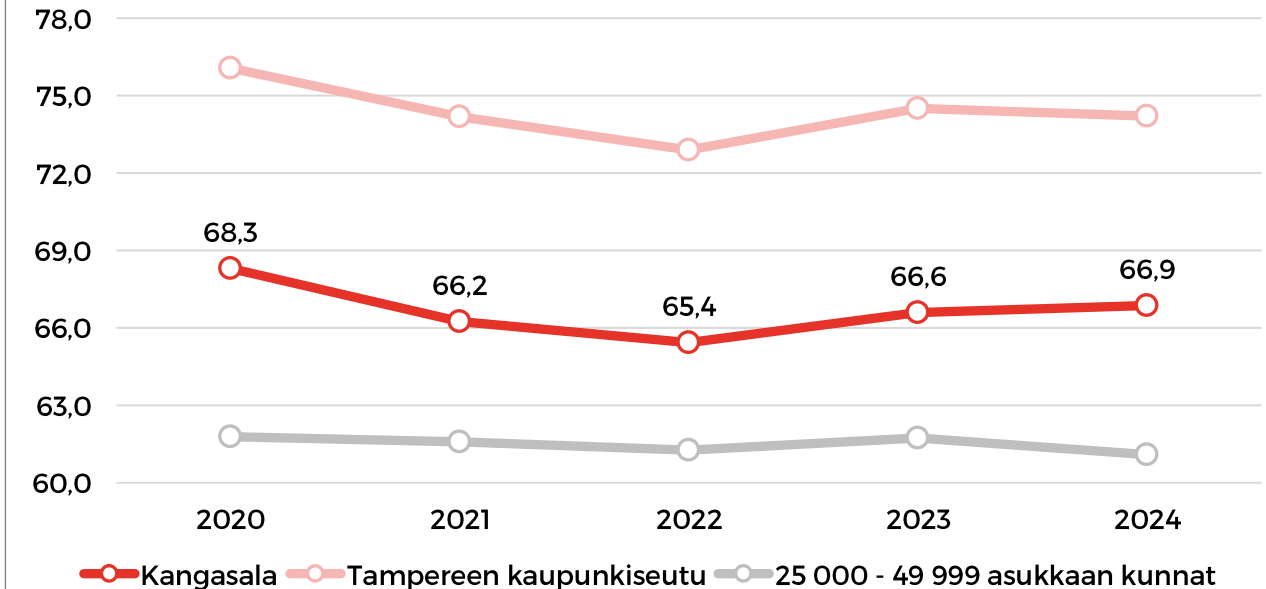
Kangasalan elinvoima on indeksillä mitattuna Tampereen kaupunkiseudun viidenneksi vahvin ja koko maan 22:ksi vahvin. Kangasalan EVP-kokonaisindeksi oli 66,9 vuonna 2024*. Kunnan elinvoimaindeksi oli 60,9 ja vetovoima- ja pitovoimaindeksi puolestaan 72,8, jonka taustalla on erityisesti vahvat luvut väestönkehitystä ja muuttoliikettä mittaavissa muuttujissa.

- Kangasalan EVP-indeksi oli kahdeksanneksi vahvin oman kokoluokan kunnista. Indeksillä oli selvästi vahvempi kuin samankokoisten kuntien keski-määräinen arvo. Kangasalan sijoitus omassa koko-luokassaan pysyi täysin samana vuoden 2023 EVP-indeksiin verrattuna.
- Tampereen kaupunkiseutuun nähden Kangasalan EVP-indeksi oli matalampi. Kangasalan indeksi pysyi myös viidenneksi vahvimpana kaupunkiseudun kunnista kuten viime vuoden indeksissä. Varsinkin hyvän kokonaisindeksin taustalla on erityisesti suhteellisen vahva veto- ja pitovoima.
- EVP-indeksi on kasvanut viime vuoteen verrattuna. Koronapandemian aikana indeksi hieman laski, mutta lähti vuonna 2023 jälleen kasvuun. Indeksien hienoinen lasku ajanjakson aikana johtuu muun muassa heikentyneestä verorahoituksesta sekä kuntakonsernin ylijäämän ja avoimen sektorin työpaikkojen hitaammasta kehityksestä verrattuna muuhun maahan.

Kangasalan elinvoima- sekä veto- ja pitovoimaindeksin kehitys viimeisen viiden vuoden aikana

EVP-indeksin kehitys viimeisen viiden vuoden aikana

*Tilanne vuoden 2024 elokuussa

KANGASALA

EVP-indeksillä mitattuna Suomen 22. elinvoimaisin kunta

ELINVOIMA

Kangasalan elinvoimaindeksi on kohtalainen:

- **Tulonsaajien mediaanitulot** ovat olleet kunnassa erittäin korkeita, ja kasvua on tapahtunut jokaisena vuotena vuosien 2018-2022 aikana.
- **Työllisyysaste** 35-44-vuotiaiden ikäryhmässä on korkea, ja selvästi vahvempi verrattuna muihin saman kokoluokan kuntiin nähden.
- **Työpaikkaomavaraisuusaste** on Kangasalalla erittäin matala, mikä tarkoittaa, että alueella on vähemmän työpaikkoja kuin työllisiä.
- **Taloudellinen huoltosuhde** on vahva Kangasalalla. Huoltosuhde on vahvistunut vuosien 2018-2022 aikana.
- **Avoimen sektorin työpaikkamuutos** on ollut positiivinen, kasvaen maltillisesti 2020-luvun aikana. Kasvua on tapahtunut noin neljällä prosentilla.
- **Koulutustasoindeksi** on Kangasalalla korkea ja kasvua on tapahtunut lähes kuudella prosentilla vuosien 2018-2022 aikana.
- **Yritystiheys** on Kangasalalla heikko koko maahan verrattuna, mutta samaa tasoa verrattuna muihin saman kokoluokan kuntiin nähden.
- **Verotulot asukasta kohden** ovat Kangasalalla varsin heikot. Verotulot ovat laskeneet kunnassa voimakkaasti viimeisen viiden vuoden aikana, mutta tilanne on täysin sama muillakin alueilla.
- **Kertynyt ylijäämä asukasta kohden** oli Kangasalla kohtalainen, mutta jäi kuitenkin alhaisemmaksi Tampereen kaupunkiseutua.
- **Sairastavuusindeksi** oli Kangasalalla vahvempi kuin Tampereen kaupunkiseudulla. Indeksillä on kuitenkin heikentynyt vuosien 2019-2022 aikana.

KANGASALA

EVP-indeksillä mitattuna Suomen 22. elinvoimaisin kunta

VETO- JA PITOVOIMA

Kangasalan veto- ja pitovoima on vahva:

- **Väestönkasvu** on ollut suhteellisesti tarkasteltuna erittäin voimakasta. Väkiluku on kasvanut kunnassa noin viidellä prosentilla viimeisen viiden vuoden aikana.
- **MDI:n väestöennusteen (2023)** mukaan väkiluvun ennakoidaan kasvavan yli kymmenyksellä vuosien 2023-2040 aikana.
- **Työllisten nettomuutto** on ollut erittäin korkeaa ja muuttovoitot kasvaneet merkittävästi viime vuosien aikana, mikä heijastaa seudun houkuttelevuutta työikäiselle väestölle.
- **Valmistuneiden asuntojen määrä** suhteessa asukaslukuun on ollut korkea, ja kasvu on ollut erityisen voimakasta koronan jälkeen.
- **Opiskelijoiden osuus** väestöstä on varsin korkea, ja se on kasvanut vuosien 2018-2022 aikana.
- **15-34-vuotiaiden nettomuutto** on ollut erittäin vahvaa, kasvaen voimakkaasti vuosien 2019-2023 aikana.
- **Ulkomaalaistaustaisten osuus** oli erittäin matala. Osuus jäi huomattavasti alhaisemmaksi kuin Tampereen kaupunkiseudulla ja koko maassa.
- **Sisäisten muuttojen määrä** oli alhaista sekä jäi matalammaksi verrattuna muihin saman kokoluokan kuntiin nähden.
- **Vanhojen osakeasuntojen neliöhinnat** olivat korkeat ja lähes samaa tasoa Tampereen kaupunkiseudun kanssa. Neliöhinnoissa tapahtui selkeää kasvua vuosien 2019-2023 aikana.
- **Kesäasukkaiden määrä** oli kohtalainen, mutta huomattavasti korkeampi verrattuna muihin saman kokoluokan kuntiin nähden.

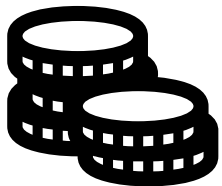

TULONSAAJIEN MEDIAANITULOT

Kangasalan tulonsaajien mediaanitulot olivat 30 291 euroa vuonna 2022. Kangasalan tulonsaajien mediaanitulot olivat samaa tasoa kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen arvo.

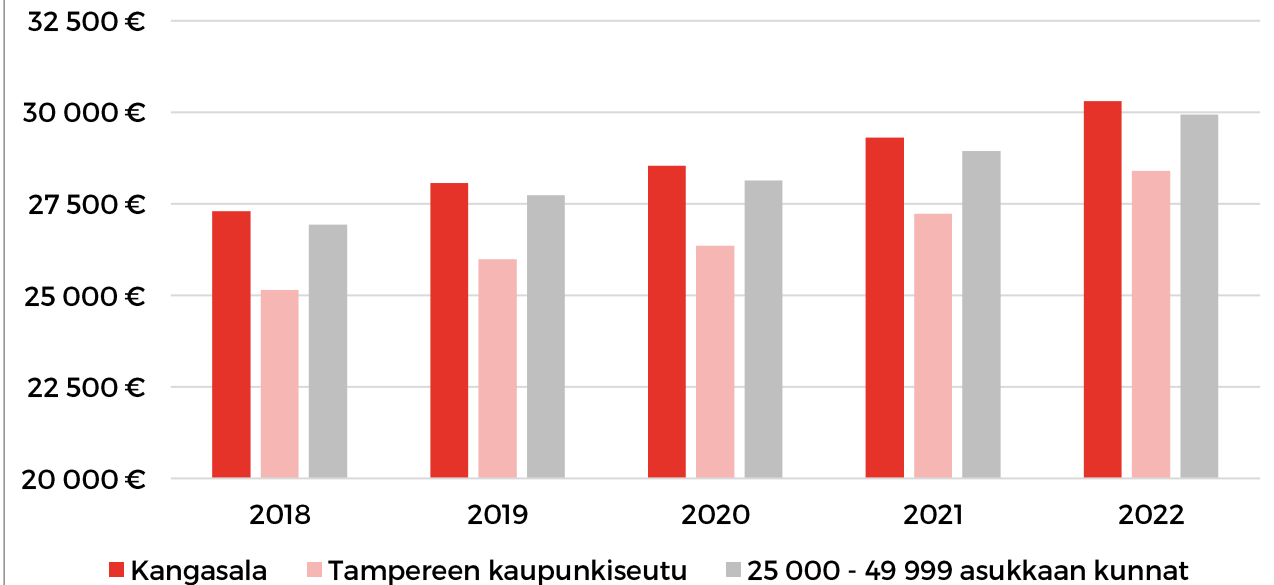

KANGASALAN TULONSAAJIEN MEDIAANITULOT olivat Tampereen kaupunkiseudun ja koko maan arvoja suuremmat vuonna 2022. **Kangasalan tulonsaajien mediaanitulot olivat alhaisimmat verrokkiryhmässä, mutta kasvoivat kolmanneksi eniten vuosina 2018-2022.**

KOKO MAASSA TULONSAAJIEN MEDIAANITULOT OLIVAT 27 483 EUROA VUONNA 2022. Manner-Suomessa tulonsaajien mediaanitulot olivat suurimmat Kauniaisissa (40 889 €) ja Espoossa (34 778 €) sekä alhaisin Rautavaarassa (18 508 €).

Tulonsaajien mediaanitulot 2018-2022

Verrokkiryhmä	Tulonsaajien mediaanitulot 2018	Tulonsaajien mediaanitulot 2022 ↑	Muutos % 2018-2022	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Nurmijärvi	30 714 €	33 798 €	+10,0 %	5
Vihti	28 907 €	31 877 €	+10,3 %	15
Ylöjärvi	27 371 €	30 774 €	+12,4 %	24
Mustasaari	27 367 €	30 438 €	+11,2 %	27
Kangasala	27 293 €	30 291 €	+11,0 %	29

YRITYSTIHEYS

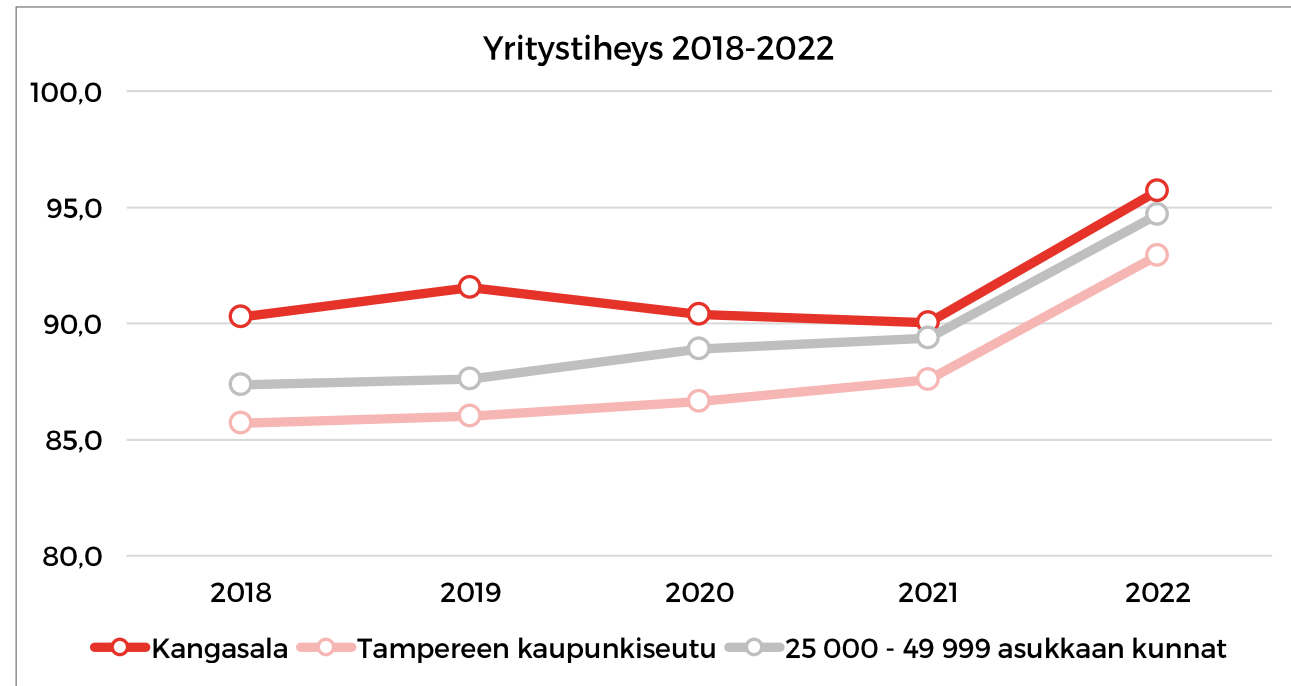
Kangasalalla oli 96 yrityksen toimipaikkaa 1 000 asukasta kohden vuonna 2022. Kangasalan yritystiheys oli samaa tasoa kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen arvo.

KANGASALAN YRITYSTIHEYS oli Tampereen kaupunkiseudun arvoa hieman suurempi, mutta koko maan arvoa alhaisempi vuonna 2022. **Kangasalan yritystiheys oli alhaisin verrokki-ryhmässä, ja kasvoi kaikista vähiten vuosina 2018-2022.**

KOKO MAASSA YRITYSTIHEYS OLI 109,4 VUONNA 2022. Manner-Suomessa yritystiheys oli suurin Pudasjärvellä (314,9) ja Luhangassa (251,4) sekä alhaisin Kemissä (62,6).

Verrokkiryhmä	Yritystiheys 2018	Yritystiheys 2022 ↑	Muutos % 2018-2022	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Mustasaari	110,6	125,1	+13,2 %	189
Vihti	102,4	114,5	+11,8 %	213
Ylöjärvi	93,4	104,0	+11,4 %	230
Nurmijärvi	89,2	100,3	+12,4 %	244
Kangasala	90,3	95,7	+6,0 %	254

35-44-VUOTIAIDEN TYÖLLISYYSASTE

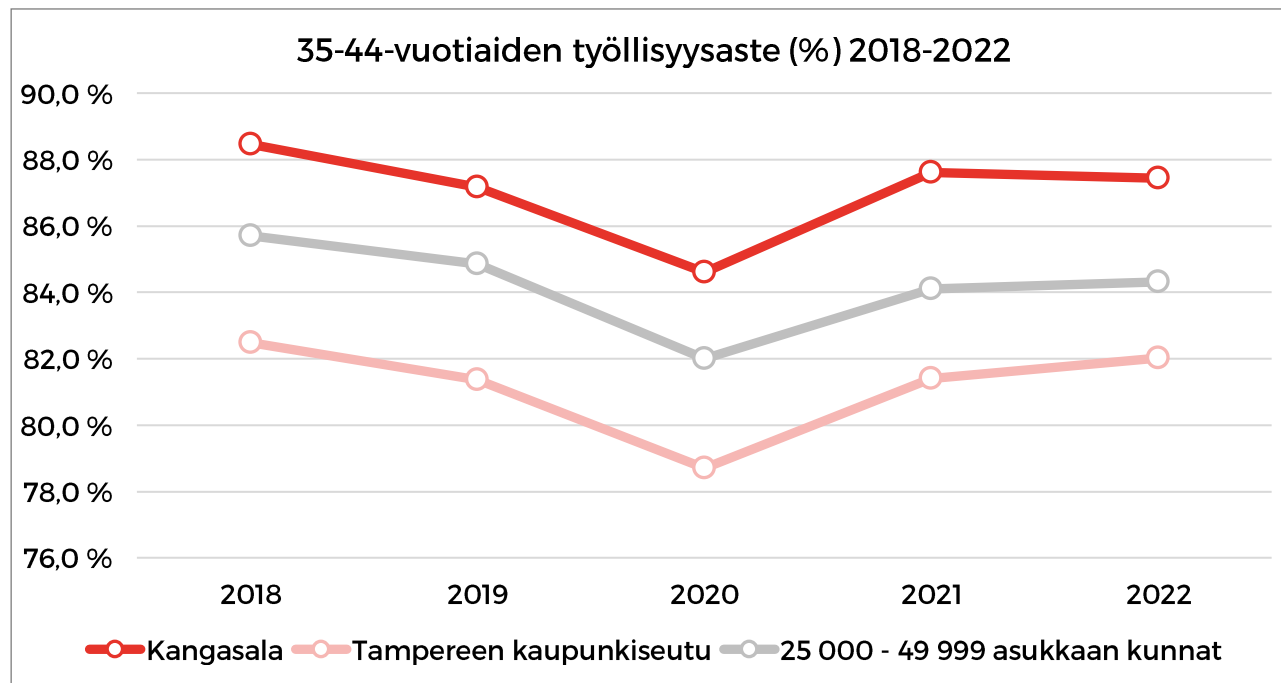
Kangasalan 35-44-vuotiaiden työllisyysaste oli 87,4 prosenttia vuonna 2022. Kangasalan työllisyysaste oli korkeampi kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen arvo.

KANGASALAN 35-44-VUOTIAIDEN TYÖLLISYYSASTE oli Tampereen kaupunkiseudun ja koko maan työllisyysastetta merkittävästi korkeampi vuonna 2022. Kangasalan työllisyysaste oli kolmanneksi korkein verrokkiryhmässä, mutta heikkeni toiseksi eniten vuosina 2018-2022.

KOKO MAASSA 35-44-VUOTIAIDEN TYÖLLISYYSASTE OLI 81,1 PROSENTTIA VUONNA 2022. Manner-Suomessa työllisyysaste oli korkein Nousiaisissa (92,6 %) ja Mustasaassa (92,6 %) sekä alhaisin Rautavaarassa (67,3 %).

Verrokkiryhmä	35-44-vuotiaiden työllisyysaste 2018	35-44-vuotiaiden työllisyysaste 2022 ↑	Muutos %-yks 2018-2022	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Mustasaari	92,1 %	92,6 %	+0,6 %-yks	2
Ylöjärvi	88,9 %	88,3 %	-0,6 %-yks	19
Kangasala	88,5 %	87,4 %	-1,0 %-yks	32
Nurmijärvi	89,4 %	86,9 %	-2,5 %-yks	41
Vihti	87,3 %	86,6 %	-0,7 %-yks	48

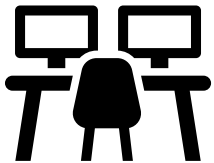

TYÖPAIKKAOMA- VARAISUUSASTE

Kangasalalla oli 8 909 työpaikkaa ja 15 130 työllistä eli työpaikkaomavaraisuusaste oli 58,9 prosenttia vuonna 2022. Kangasalan työpaikkaomavaraisuus oli heikempi kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen arvo.

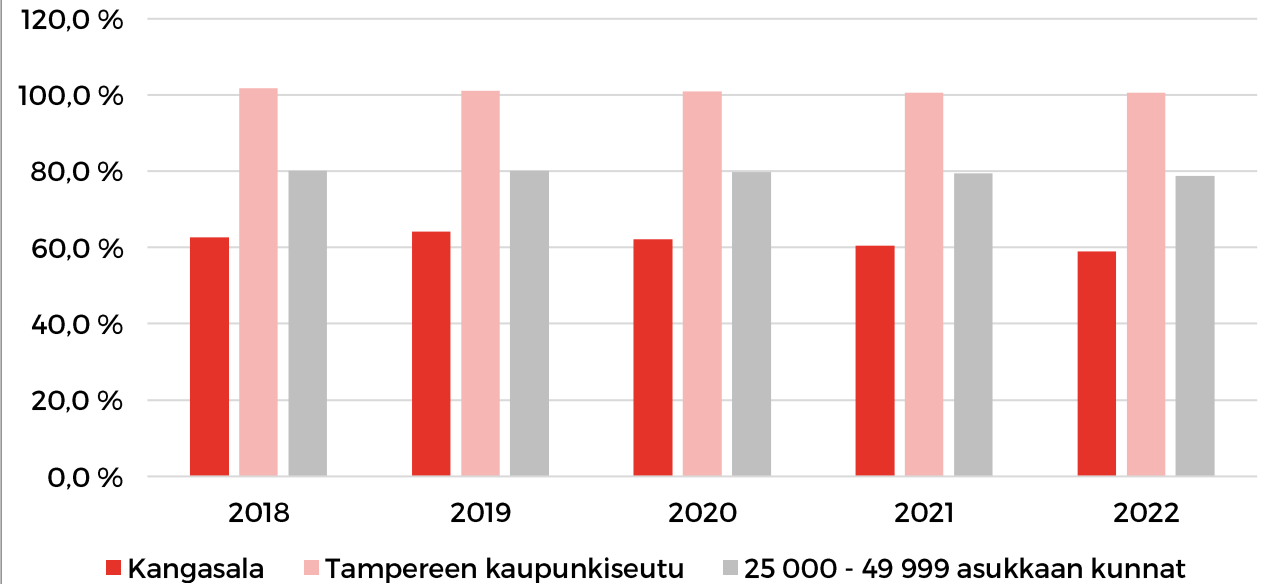

**KANGASALAN TYÖPAIKKAOMA-
VARAISUUS** oli Tampereen kaupunkiseudun arvoa huomattavasti heikempi vuonna 2022. **Kangasalan työpaikkaomavaraisuus oli kolmanneksi korkein verrokkiryhmässä, mutta heikkeni toiseksi eniten vuosina 2018-2022.**

KOKO MANNER-SUOMEN KUNTIEN TYÖPAIKKAOMAVAR AISUUSASTE OLI KESKIARVOLTAAN 85,9 PROSENTTIA VUONNA 2022. Manner-Suomessa työpaikkaomavaraisuus oli vahvin Harjavallassa (153,9 %) ja Pietarsaareissa (136,8 %) sekä heikoin Lemissä (38,9 %).

Työpaikkaomavaraisuusaste 2018-2022

Verrokkiryhmä	Työpaikkaomavaraisuusaste 2018	Työpaikkaomavaraisuusaste 2022 ↑	Muutos %-yks. 2018-2022	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Ylöjärvi	64,3 %	66,7 %	+2,4 %-yks	240
Vihti	61,6 %	59,1 %	-2,5 %-yks	264
Kangasala	62,7 %	58,9 %	-3,8 %-yks	265
Nurmijärvi	62,8 %	57,7 %	-5,1 %-yks	273
Mustasaari	57,8 %	56,8 %	-1,0 %-yks	276

TALOUELLINEN HUOLTOSUHDE

Kangasalalla oli 118 työtöntä ja työvoiman ulkopuolella olevaa 100 työllistä kohden vuonna 2022. Kangasalan taloudellinen huoltosuhde oli samaa tasoa kuin samankokoisten kuntien keski-määräinen arvo.

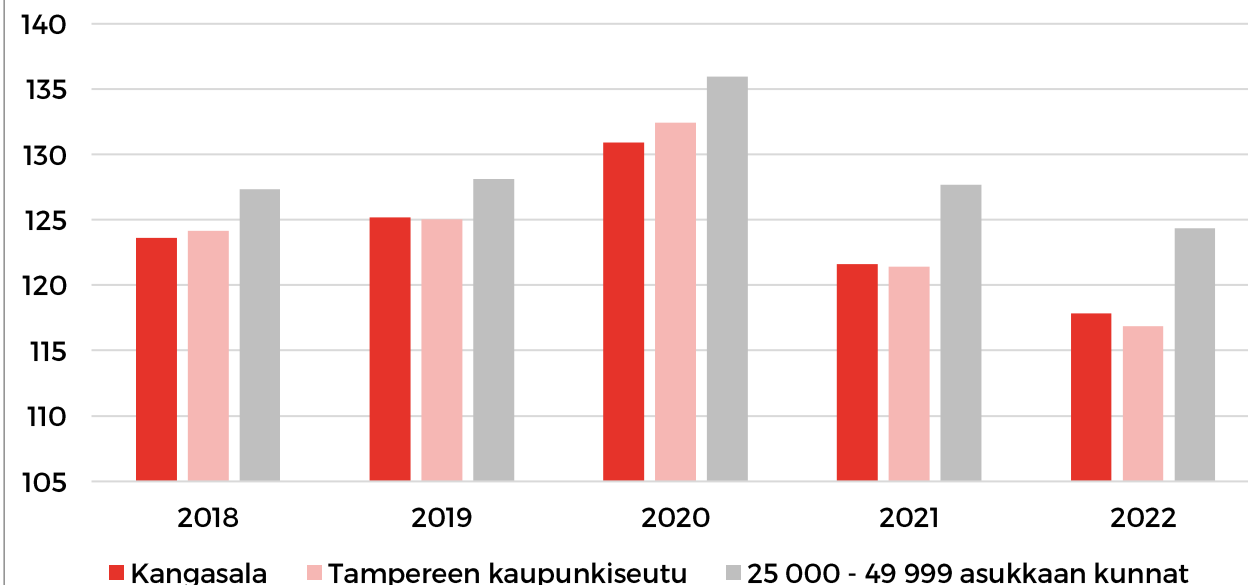

KANGASALAN TALOUDELLINEN HUOLTOSUHDE oli Tampereen kaupunkiseudun kanssa samaa tasoa, mutta koko maan arvoa vahvempi vuonna 2022. **Kangasalan taloudellinen huoltosuhde oli heikoin verrokki-ryhmässä, mutta vahvistui eniten vuosina 2018-2022..**

KOKO MAASSA TALOUDELLINEN HUOLTOSUHDE OLI 130 VUONNA 2022. Manner-Suomessa huoltosuhde oli vahvin Kittilässä (99,3) ja Sipoossa (103,0) sekä heikoin Puolangassa (250,0).

Taloudellinen huoltosuhde 2018-2022

Verokkiryhmä	Taloudellinen huoltosuhde 2018	Taloudellinen huoltosuhde 2022 ↓	Muutos 2018-2022	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Nurmijärvi	110,9	107,4	-3,5	9
Mustasaari	116,5	111,4	-5,1	15
Vihti	116,7	113,6	-3,1	17
Ylöjärvi	121,6	117,5	-4,1	28
Kangasala	123,6	117,8	-5,8	29

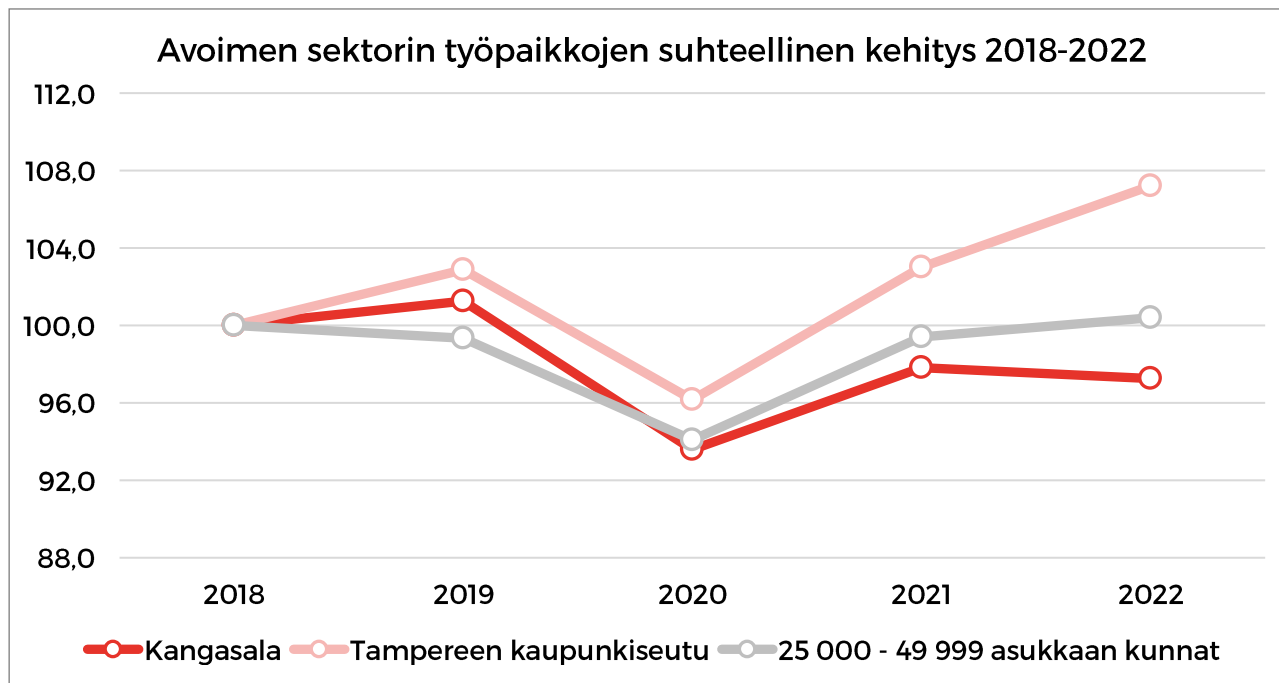
AVOIMEN SEKTORIN TYÖPAIKKAMUUTOS

Kangasalalla oli 6 366 avoimen sektorin työpaikkaa vuonna 2022 ja niiden määrä kasvoi 3,9 prosentilla vuosina 2020-2022. Kangasalan avoimen sektorin työpaikkojen määrä kasvoi suhteellisesti vähemmän kuin samankokoisissa kunnissa keskimäärin.

KANGASALAN AVOIMEN SEKTORIN TYÖPAIKKOJEN SUHTEELLINEN KASVU oli Tampereen kaupunkiseudun ja koko maan kasvua alhaisempi vuosina 2020-2022. Kangasalan avoimen sektorin työpaikkojen määrä oli kolmanneksi korkein verrokkiryhmässä, mutta kasvoi suhteellisesti tarkasteltuna toiseksi vähiten vuosina 2018-2022.

KOKO MAASSA AVOIMEN SEKTORIN TYÖPAIKAT KASVOIVAT 8,0 PROSENTILLA VUOSINA 2020-2022. Manner-Suomessa avoimen sektorin työpaikat kasvoivat suhteellisesti eniten Kolarissa (+34,2 %), Inarissa (+29,8 %) ja Enontekiöllä (+27,9 %).

Verrokkiryhmä	Avoimen sektorin työpaikat 2020	Avoimen sektorin työpaikat 2022	Muutos % 2020-2022 ↑	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Mustasaari	3 049	3 324	+9,0 %	49
Nurmijärvi	8 880	9 512	+7,1 %	72
Ylöjärvi	7 251	7 754	+6,9 %	76
Kangasala	6 126	6 366	+3,9 %	129
Vihti	5 626	5 836	+3,7 %	137

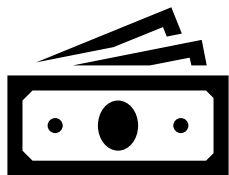

VEROTULOT (€/AS.)

Kangasalan verotulot asukasta kohden oli 2 511 euroa vuonna 2023. Kangasalan verotulot asukasta kohden oli alhaisempi kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen arvo.

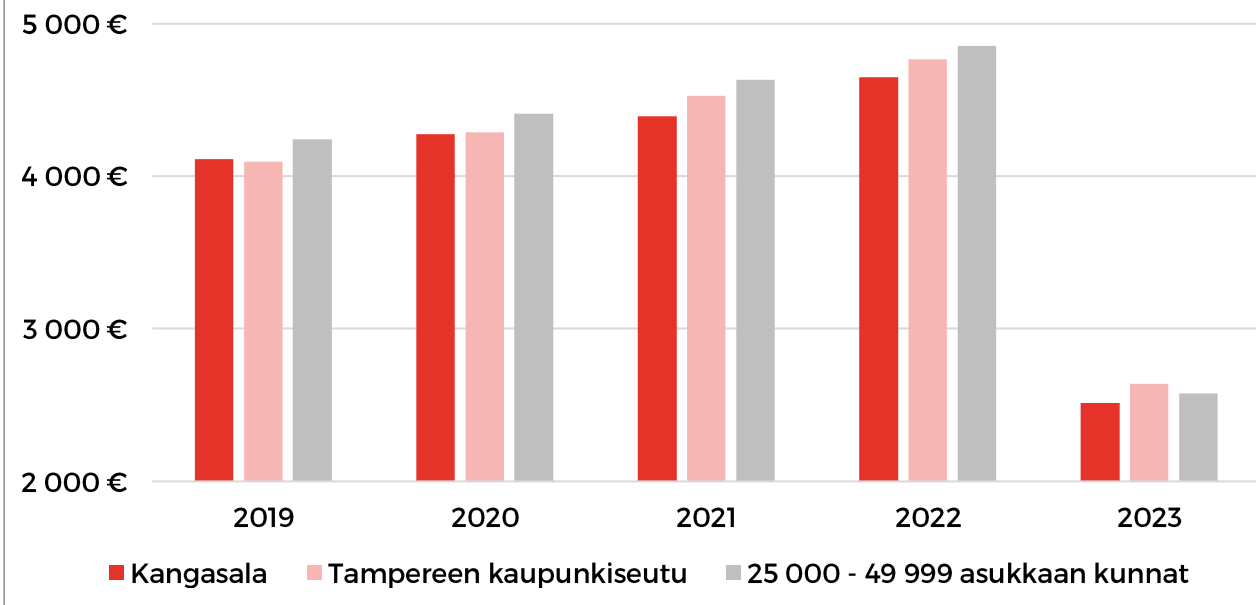

KANGASALAN VEROTULOT ASUKASTA KOHDEN oli Tampereen kaupunkiseudun ja koko maan arvoa alhaisempi vuonna 2023. Kangasalan verotulot asukasta kohden oli kolmanneksi korkein verrokkiryhmässä ja laski suhteellisesti tarkasteltuna kolmanneksi vähiten vuosina 2019-2023.

MANNER-SUOMESSA VEROTULOT ASUKASTA KOHDEN OLI 2 593 EUROA VUONNA 2023. Kunnista verotulot asukasta kohden oli suurin Pelkosenniemessä (4 569 €) ja Eurajoella (4 391 €) sekä pienin Ranualla (1 543 €) vuonna 2023.

Verotulot asukasta kohden 2019-2023

Verrokkiryhmä	Verotulot (€/as.) 2019	Verotulot (€/as.) 2023 ↑	Muutos % 2019-2023	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Nurmijärvi	4 413 €	2 572 €	-41,7 %	78
Vihti	4 319 €	2 570 €	-40,5 %	80
Kangasala	4 113 €	2 511 €	-38,9 %	100
Mustasaari	3 957 €	2 457 €	-37,9 %	119
Ylöjärvi	3 903 €	2 435 €	-37,6 %	125

KERTYNYT YLI- TAI ALIJÄÄMÄ (€/AS.)

Kangasalalla kertyi ylijäämää 2 764 euroa asukasta kohden vuonna 2023. Kangasalan kertynyt ylijäämä asukasta kohden oli korkeampi kuin saman-kokoisten kuntien keskimääräinen arvo.

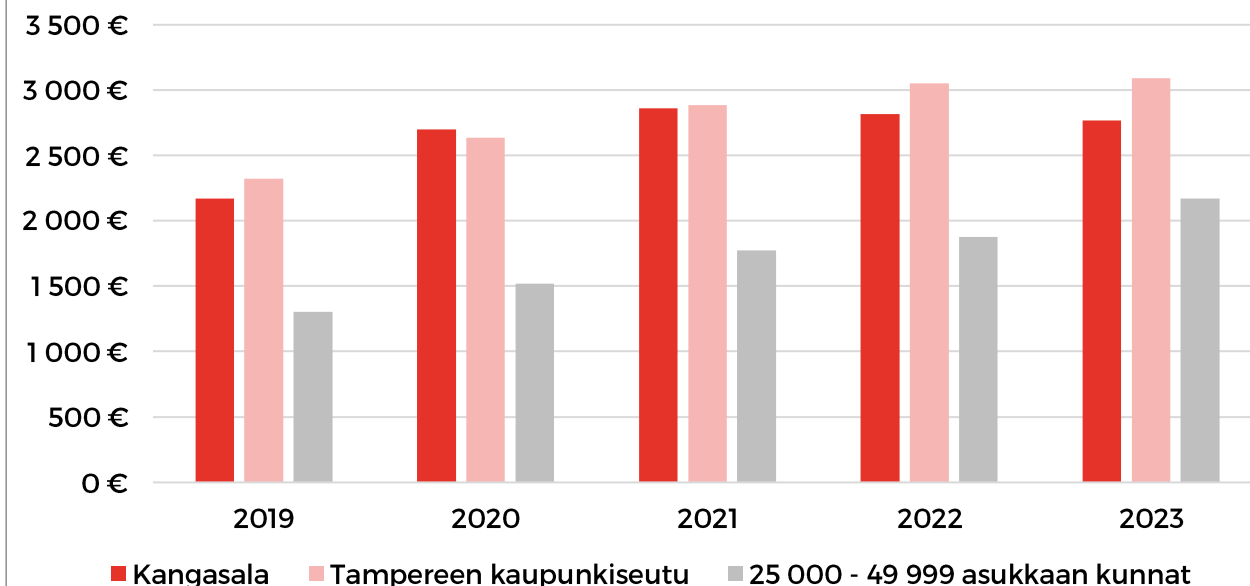

KANGASALAN KERTYNYT YLIJÄÄMÄ ASUKASTA KOHDEN oli Tampereen kaupunkiseudun ja Manner-Suomen arvoa alhaisempi vuonna 2023. **Kangasalan kertynyt ylijäämä asukasta kohden oli kaikista korkein verrokkiryhmässä.**

MANNER-SUOMESSA KERTYI YLIJÄÄMÄÄ ASUKASTA KOHDEN 3 522 EUROA VUONNA 2023. Kunnista ylijäämää kertyi asukasta kohden eniten Kittilässä (+14 496 €) ja Helsingissä (+11 009 €) sekä alijäämää eniten Lestijärvellä (-3 310 €) vuonna 2023.

Kertynyt ylijäämä asukasta kohden 2019-2023

Verrokkiryhmä	Kertynyt yli- tai alijäämä 2019	Kertynyt yli- tai alijäämä 2021	Kertynyt yli- tai alijäämä 2023 ↑	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Kangasala	2 168 €	2 860 €	2 764 €	83
Nurmijärvi	1 707 €	2 309 €	2 518 €	97
Ylöjärvi	1 532 €	1 872 €	1 885 €	136
Vihti	540 €	954 €	1 784 €	143
Mustasaari	338 €	770 €	1 093 €	197

KOULUTUSTASO- INDEKSI

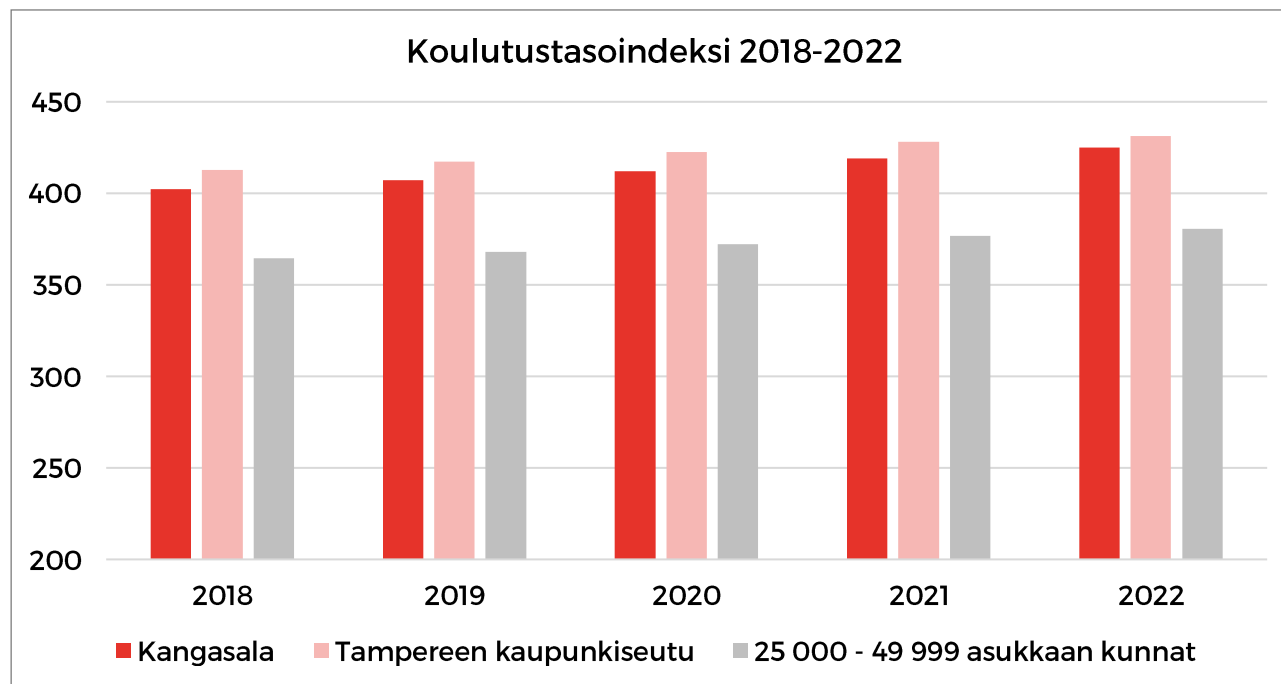
Kangasalalla perusasteen jälkeistä korkeinta tutkintoa suoritettiin keskimäärin 4,3 vuotta eli koulutustasoindeksi oli 425 vuonna 2022. Kangasalan indeksi oli vahvempi kuin saman-kokoisten kuntien keskimääräinen arvo.

KANGASALAN KOULUTUSTASOINDEKSI oli Tampereen kaupunkiseudun kanssa samaa tasoa ja koko maan indeksiä korkeampi vuonna 2022. **Kangasalan koulutustasoindeksi oli toiseksi korkein verrokkiryhmässä ja kasvoi suhteellisesti tarkasteltuna toiseksi eniten vuosina 2018-2022.**

KOKO MAASSA KOULUTUSTASOINDEKSI OLI 391 VUONNA 2022. Manner-Suomessa indeksi oli vahvin Kauniaisissa (604) ja Espoossa (489) sekä heikoin Kivijärvellä (244).

Verrokkiryhmä	Koulutustaso- indeksi 2018	Koulutustaso- indeksi 2022 ↑	Muutos % 2018- 2022	Sijoitus Manner- Suomessa /293
Mustasaari	408	430	+5,4 %	9
Kangasala	402	425	+5,6 %	61
Ylöjärvi	382	405	+5,9 %	58
Nurmijärvi	375	384	+2,3 %	41
Vihti	364	378	+3,7 %	28

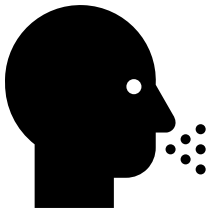

SAIRASTAVUUS- INDEKSI

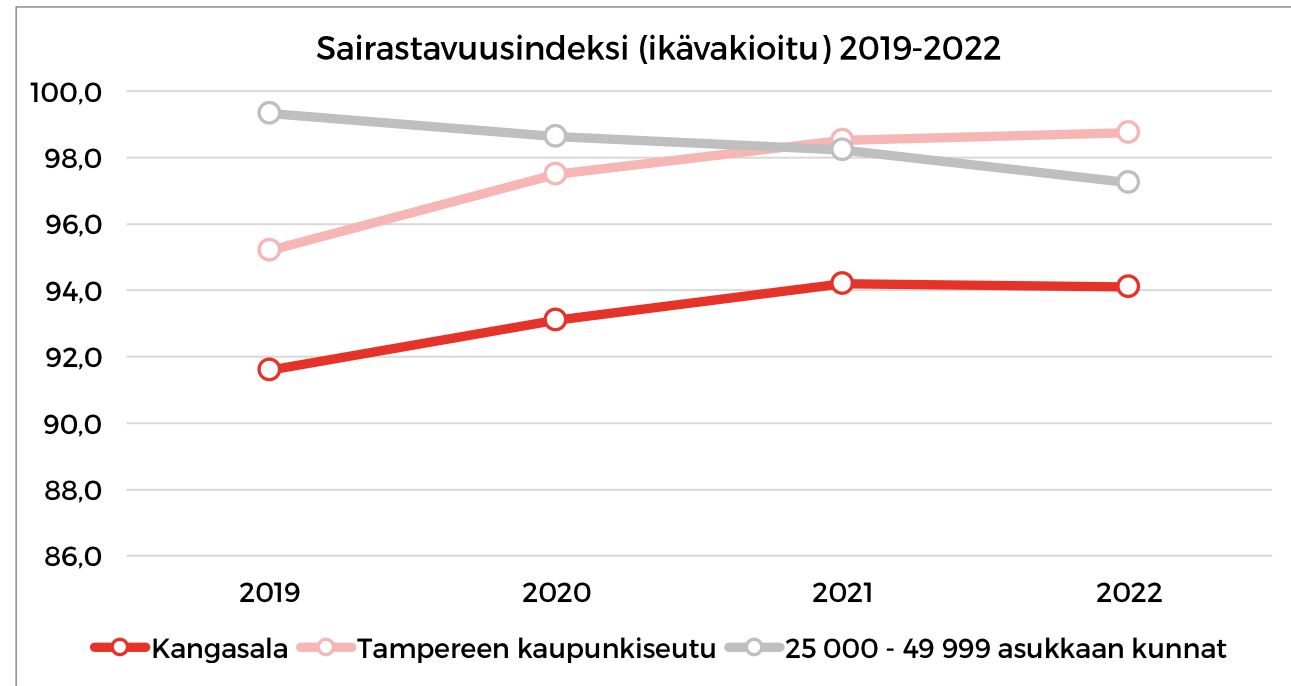
Kangasalan sairastavuusindeksi oli 94,1 vuonna 2022. Kangasalan indeksi oli samaa tasoa kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen arvo.

KANGASALAN SAIRASTAVUUSINDEKSI oli Tampereen kaupunkiseutua vahvempi vuonna 2022. **Kangasalan sairastavuusindeksi oli kaikista heikoin verrokki-ryhmässä ja heikkeni toiseksi eniten vuosina 2019-2022.**

MANNER-SUOMESSA SAIRASTAVUUSINDEKSI oli vahvin Pedersören kunnassa (68,3) ja Korsnäsissä (71,0) sekä heikoin Tuusniemessä (161,1) vuonna 2022.

Verrokkiryhmä	Sairastavuusindeksi 2019	Sairastavuusindeksi 2022 ↓	Muutos % 2019-2022	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Mustasaari	76,9	77,4	+0,7 %	7
Nurmijärvi	89,9	86,2	-4,1 %	24
Ylöjärvi	88,2	91,9	+4,2 %	51
Vihti	95,4	93,7	-1,8 %	67
Kangasala	91,6	94,1	+2,7 %	71

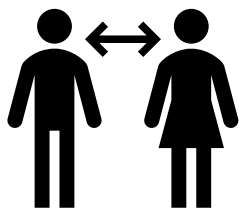

VÄESTÖNMUUTOS

Kangasalan väkiluku kasvoi 1 605 henkilöllä eli 5,0 prosentilla vuosien 2019-2023 aikana. Kangasalan suhteellinen väestönkasvu oli voimakkaampaa kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen kasvu.

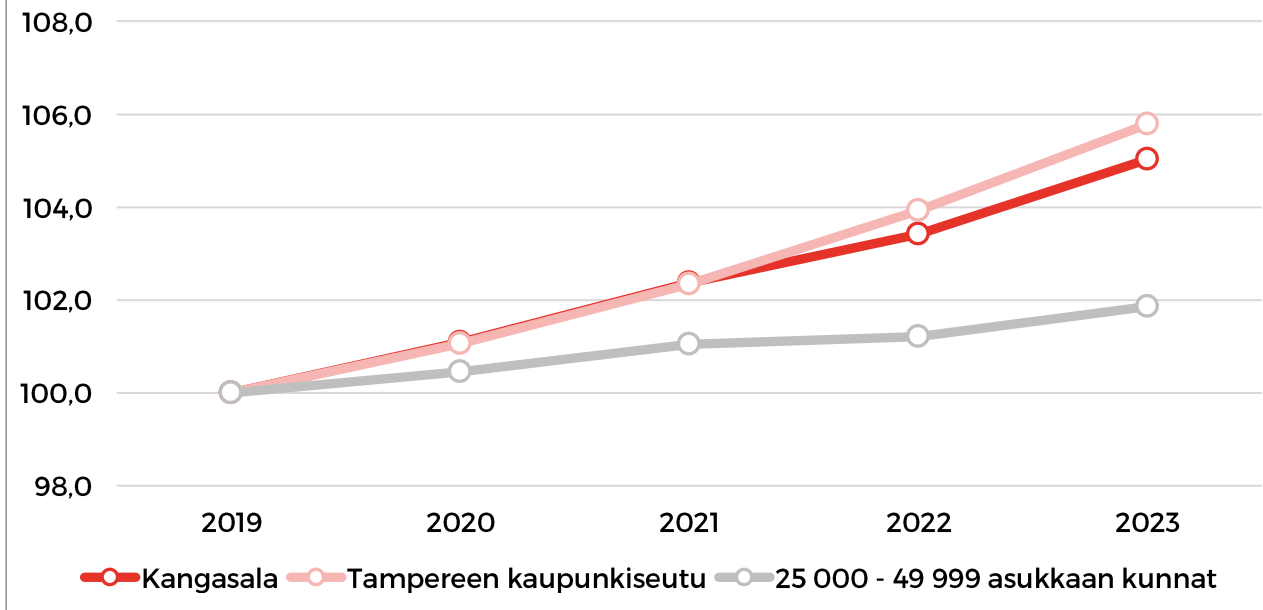

KANGASALAN SUHTEELLINEN VÄESTÖNKASVU oli Tampereen kaupunkiseudun kasvun kanssa samaa tasoa ja koko maan kasvua korkeampi vuosina 2019-2023. **Kangasalan väkiluku oli kolmanneksi korkein verrokkiryhmässä ja suhteellinen väestönkasvu kaikista korkeinta tarkastelujakson aikana.**

KOKO MAASSA VÄKILUKU KASVOI 1,4 PROSENTILLA VUOSINA 2019-2023. Manner-Suomessa suhteellinen väestönkehitys oli korkeita Espoossa (+8,4 %) ja Luodossa (+7,9 %) sekä alhaisinta Rautavaarassa (-11,1 %).

Suhteellinen väestönkehitys 2019-2023

Verrokkiryhmä	Väestö 2019	Väestö 2023	Muutos % 2019-2023 ↑	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Kangasala	31 868	33 473	+5,0 %	15
Nurmijärvi	42 993	44 785	+4,2 %	21
Mustasaari	19 448	19 763	+1,6 %	41
Ylöjärvi	33 254	33 677	+1,3 %	47
Vihti	29 158	28 811	-1,2 %	90

MDI:N VÄESTÖENNUSTE

Kangasalan väkiluvun ennakoitaan kasvavan 3 625 henkilöllä eli 10,8 prosentilla vuosien 2023-2040 aikana. Kangasalan suhteellisen väestönkasvun ennakoitaan olevan voimakkaampaa kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen kasvu.

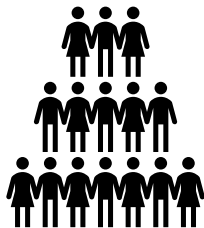
KANGASALAN SUHTEELLISEN VÄESTÖNKASVUN ENNAKOIDAAN

olevan Tampereen kaupunkiseudun kasvua alhaisempaa, mutta koko maan kasvua korkeampaa vuosina 2023-2040.

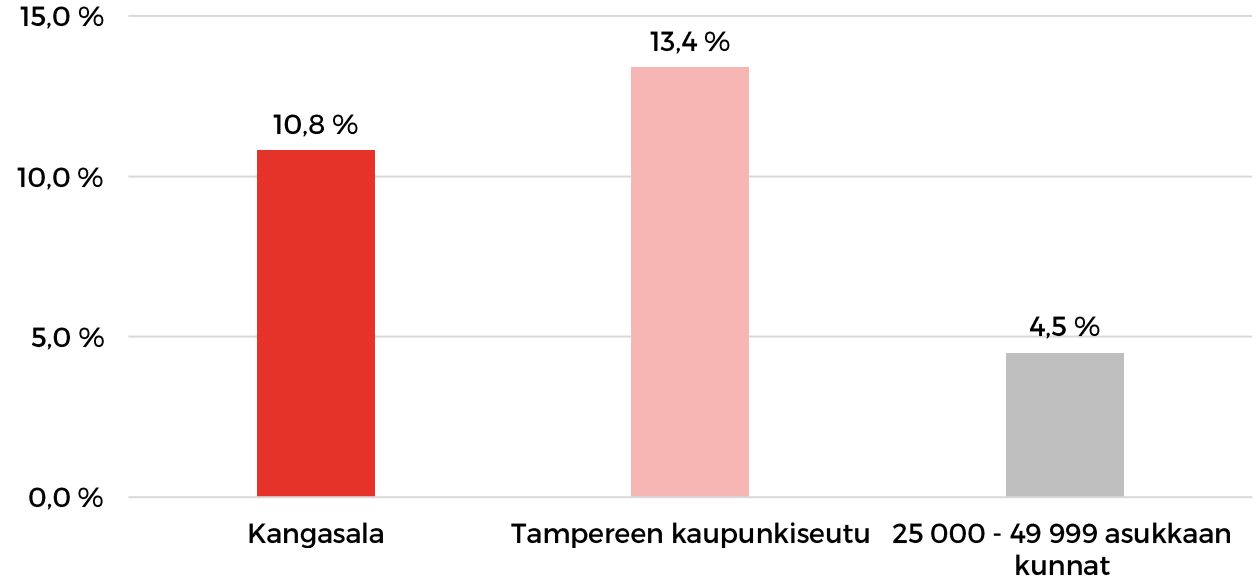
Kangasalan väkiluvun ennakoitaan olevan toiseksi korkein verrokki-ryhmässä ja suhteellisen väestönkasvun olevan toiseksi korkeinta tarkastelu-jakson aikana.

KOKO MAASSA VÄKILUKUN ENNAKOIDAAN KASVAVAN 3,8 PROSENTILLA VUOSINA 2023-2040. Manner-Suomessa suhteellisen väestönkasvun ennakoitaan olevan korkeinta Sipoossa (+26,0 %) ja Espoossa (+23,1 %) sekä alhaisinta Kyyjärvellä (-29,9 %).

Ennakoitu suhteellinen väestönmuutos 2023-2040

Verrokkiryhmä	Väestö 2023	Väestö 2040	Muutos % 2023-2040 ↑	Sijoitus Manner-Suomessa /224
Nurmijärvi	44 785	50 554	+12,9 %	17
Kangasala	33 473	37 098	+10,8 %	20
Ylöjärvi	33 677	35 663	+5,9 %	33
Vihti	28 811	30 303	+5,2 %	35
Mustasaari	19 763	19 980	+1,1 %	53

TYÖLLISTEN NETTOMUUTTO

Kangasala sai muuttovoittoa työllisistä yhteensä 843 henkilöä vuosina 2020-2022. Kangasalan työllisten nettomuutto 1 000 asukasta kohden oli suurempi kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen nettomuutto.

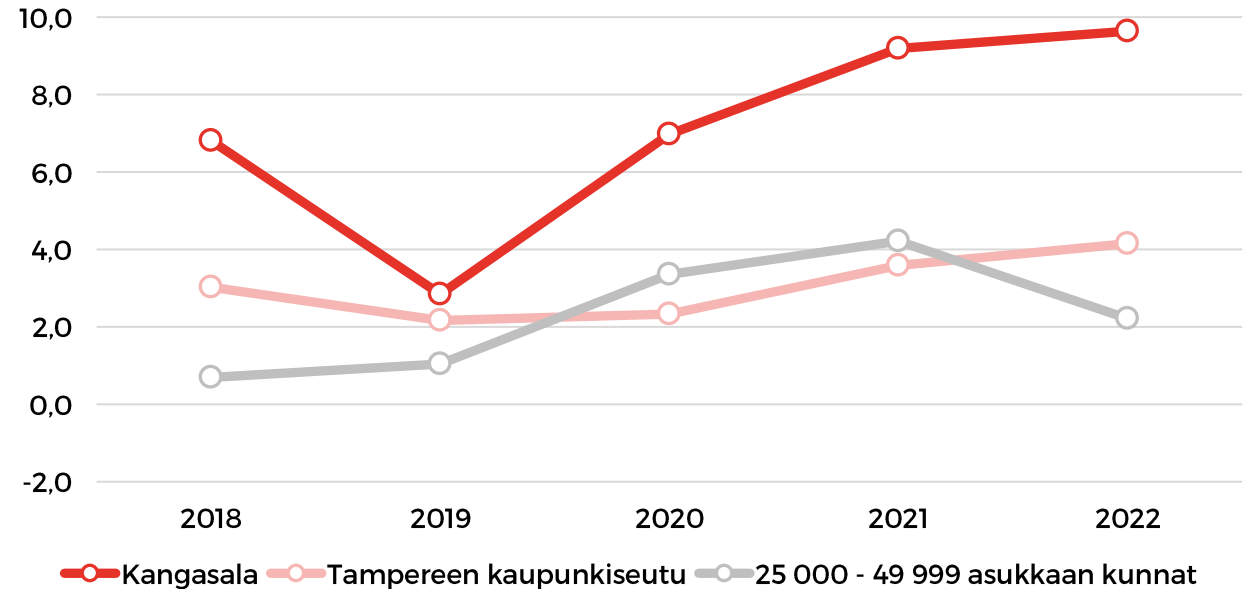

KANGASALAN TYÖLLISTEN NETTOMUUTTO 1 000 ASUKASTA KOHDEN oli Tampereen kaupunkiseudun nettomuuttoa suurempi vuosina 2020-2022. Kangasalan nettomuutto oli kaikista korkein verrokkiryhmässä tarkastelujakson aikana.

MANNER-SUOEMSSA TYÖLLISTEN NETTOMUUTTO 1 000 ASUKASTA KOHDEN oli suurin Pelkosenniemiessä (+16,2) ja Kittilässä (+14,1) sekä alhaisin Lappajärvellä (-9,7) vuosina 2020-2022.

Työllisten nettomuutto (1000 asukasta kohden) 2020-2022

	Työllisten nettomuutto 2020-2020	Työllisten nettomuutto (1 000 as. kohden) 2020-2022 ↑	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Kangasala	+843	+8,6	14
Nurmijärvi	+1 027	+7,8	21
Mustasaari	+196	+3,3	50
Ylöjärvi	+284	+2,8	58
Vihti	+49	+0,6	122

SISÄISTEN MUUTTOJEN VILKKAUS

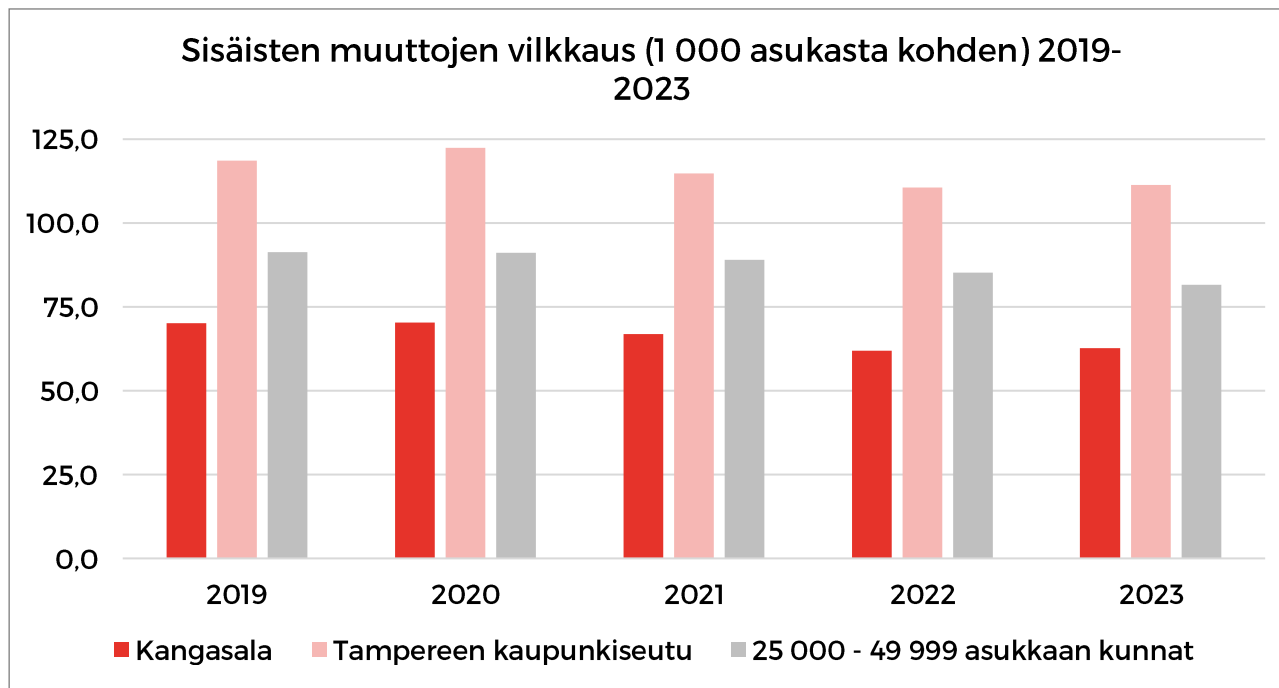
Kangasalan kuntarajojen sisällä tapahtui yhteensä 6 486 sisäistä muutttoa vuosina 2021-2023. Kangasalan sisäisten muuttojen vilkkaus 1 000 asukasta kohden oli alhaisempi kuin saman-kokoisten kuntien keskimääräinen arvo.

KANGASALAN SISÄISTEN MUUTTOJEN VILKKAUS 1 000 ASUKASTA KOHDEN oli Tampereen kaupunkiseudun ja koko maan arvoa merkittävästi alhaisempi vuosina 2021-2023. **Kangasalan sisäisten muuttojen vilkkaus oli kolmanneksi korkein verrokkiryhmässä tarkastelujakson aikana.**

KOKO MAASSA SISÄISTEN MUUTTOJEN VILKKAUS 1 000 ASUKASTA KOHDEN OLI 103,7 VUOSINA 2021-2023. Manner-Suomessa muuttojen määrä 1 000 asukasta kohden oli korkeinta Helsingissä (156,1) ja Jyväskylässä (145,4) sekä alhaisinta Pyhärannassa (23,5).

Verrokkiryhmä	Sisäisten muuttojen määrä 2021-2023	Sisäisten muuttojen määrä (1 000 as. kohden) 2021-2023 ↑	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Nurmijärvi	10 526	76,2	68
Vihti	6 432	71,1	85
Kangasala	6 486	63,8	124
Ylöjärvi	6 577	60,1	139
Mustasaari	2 628	43,2	240

VALMISTUNEET ASUNNOT

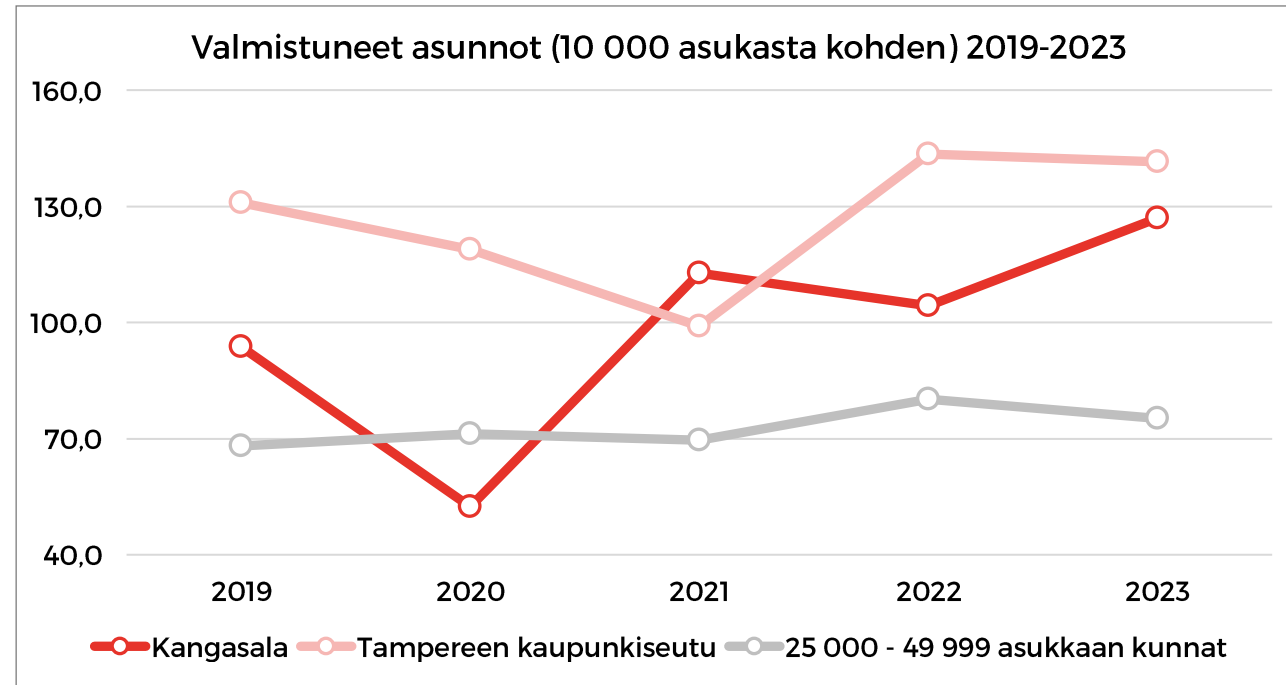
Kangasalaan valmistui yhteensä 1 235 asuntoa vuosina 2021-2023. Kangasalalle valmistuneiden asuntojen määrä 10 000 asukasta kohden oli korkeampi kuin samankokoisten kuntien keski-määräinen arvo.

KANGASALAAAN VALMISTUNEIDEN ASUNTOJEN MÄÄRÄ 10 000 ASUKASTA KOHDEN oli Tampereen kaupunkiseudun arvoa alhaisempi, mutta koko maan arvoa korkeampi vuosina 2021-2023. Kangasalaan valmistuneiden asuntojen määrä 10 000 asukasta kohden oli toiseksi korkein verrokkiryhmässä tarkastelujakson aikana.

KOKO MAASSA ASUNTOJA VALMISTUI 10 000 ASUKASTA KOHDEN YHTEENSÄ 72 VUOSINA 2021-2023. Manner-Suomessa asuntoja valmistui 10 000 asukasta kohden eniten Tuusulassa (191,6) ja Espoossa (178,3). Asuntoja ei valmistunut ollenkaan yhteensä kuudessa kunnassa.

Verrokkiryhmä	Valmistuneet asunnot 2021-2023	Valmistuneet asunnot (10 000 as. kohden) 2021-2023 ↑	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Nurmijärvi	1 137	114,7	11
Kangasala	1 235	92,5	20
Mustasaari	526	52,2	42
Vihti	266	45,1	53
Ylöjärvi	285	32,8	71

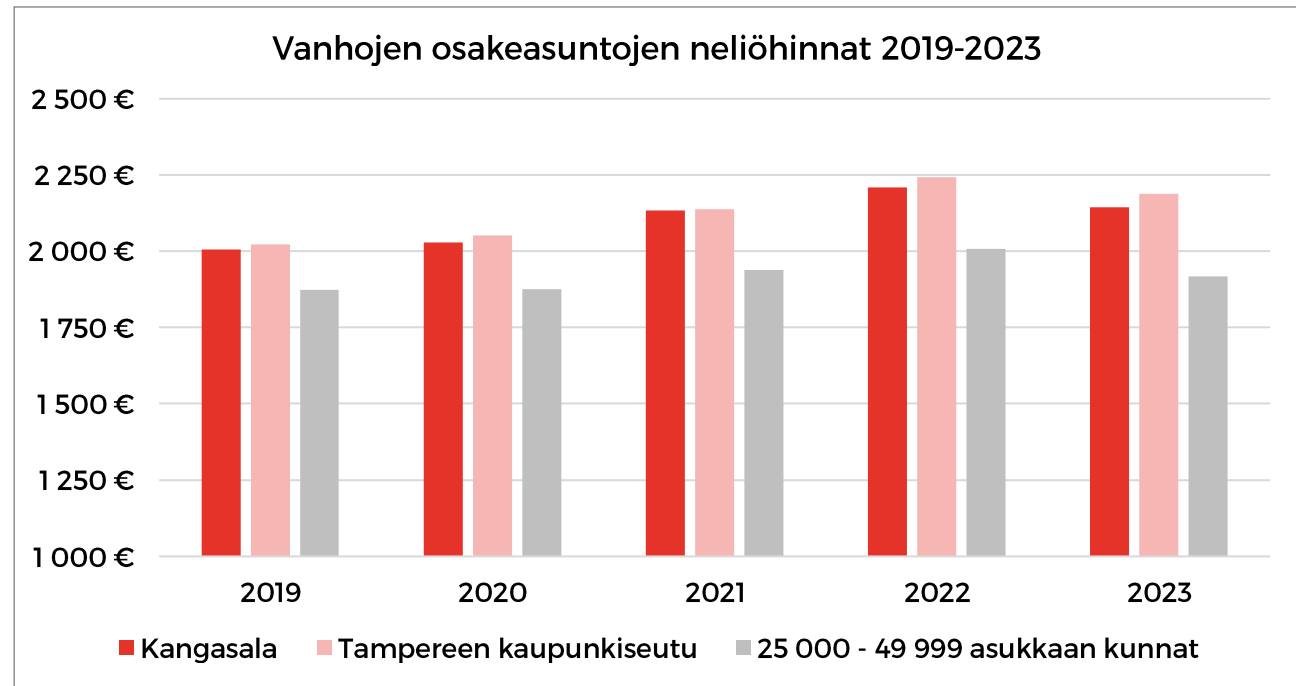
VANHOJEN OSAKEASUNTOJEN NELIÖHINNAT

Kangasalan vanhojen osakeasuntojen neliöhinnat olivat 2 143 euroa vuonna 2023. Kangasalan neliöhinnat olivat korkeammat kuin saman-kokoisten kuntien keskimääräinen neliöhinta.

KANGASALAN VANHOJEN OSAKEASUNTOJEN NELIÖHINNAT olivat Tampereen kaupunkiseudun hintojen kanssa lähes samaa tasoa, mutta koko maan hintoja alhaisemmat vuonna 2023. **Kangasalan neliöhinnat olivat kolmanneksi korkeimmat verrokki-ryhmässä ja kasvoivat suhteellisesti tarkasteltuna toiseksi eniten vuosina 2019-2023.**

KOKO MAASSA VANHOJEN OSAKEASUNTOJEN NELIÖHINNAT OLIVAT 2 688 EUROA VUONNA 2023. Manner-Suomessa neliöhinnat olivat korkeimmat Helsingissä (5 278 €), Kauniaisissa (4 439 €) ja Espoossa (3 869 €).

Verrokkiryhmä	Neliöhinta 2019	Neliöhinta 2023 ↑	Muutos % 2019-2023	Sijoitus Manner-Suomessa /224
Ylöjärvi	2 002 €	2 290 €	+14,4 %	17
Nurmijärvi	2 160 €	2 244 €	+3,9 %	19
Kangasala	2 006 €	2 143 €	+6,8 %	20
Vihti	1 991 €	1 976 €	-0,8 %	30
Mustasaari	1 718 €	1 715 €	-0,2 %	47

ULKOMAALAI- TAUSTAISTEN OSUUS

Kangasalalla oli yhteensä 1 144 ulkomaalaistaustaista henkilöä vuonna 2023. Kangasalan ulkomaalaistaustaisten henkilöiden osuus väestöstä oli alhaisempi kuin samankokoisten kuntien keski-määräinen osuus.

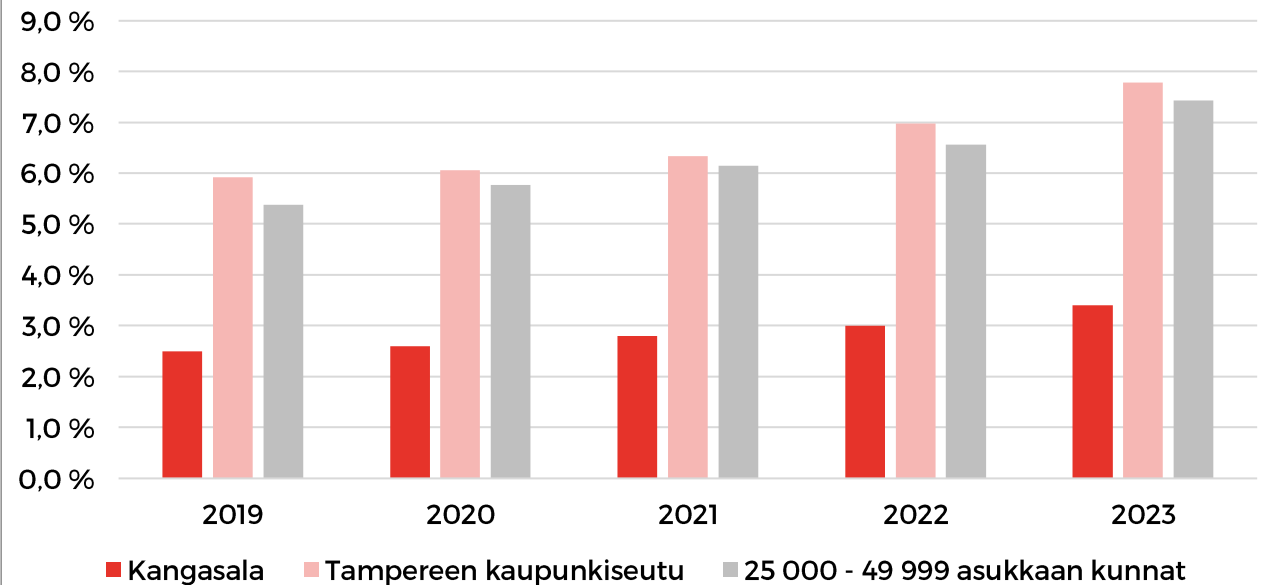

**KANGASALAN ULKOMAALAI-
TAUSTAISTEN HENKILÖIDEN OSUUS
VÄESTÖSTÄ** oli Tampereen kaupunki-
seudun ja koko maan osuuksia alhaisempi
vuonna 2023. **Kangasalan ulkomaalais-
taustaisten osuus oli toiseksi alhaisin
verrokkiryhmässä, mutta kasvoi
kolmanneksi eniten vuosina 2019-2023.**

**KOKO MAASSA ULKOMAALAI-
TAUSTAISTEN OSUUS VÄESTÖSTÄ OLI 10,2
PROSENTTIA VUONNA 2023.** Manner-
Suomessa ulkomaalaistaustaisten osuus oli
korkein Vantaalla (27,4 %) ja Espoossa (23,8
%) sekä alhaisin Reisjärvellä (0,5 %).

Ulkomaalaistaustaisten osuus väestöstä 2019-2023

Verrokkiryhmä	Ulkomaalaistaustaisten osuus 2019	Ulkomaalaistaustaisten osuus 2023 ↑	Muutos %-yks 2019-2023	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Nurmijärvi	5,4 %	7,8 %	+2,4 %-yks	35
Vihti	5,7 %	7,1 %	+1,4 %-yks	40
Mustasaari	3,2 %	3,8 %	+0,6 %-yks	140
Kangasala	2,5 %	3,4 %	+0,9 %-yks	160
Ylöjärvi	2,5 %	3,1 %	+0,6 %-yks	176

OPIKELIJOIDEN OSUUS

Kangasalalla oli yhteensä 2 217 opiskelijaa vuonna 2022. Kangasalan opiskelijoiden osuus väestöstä oli samaa tasoa kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen osuus.

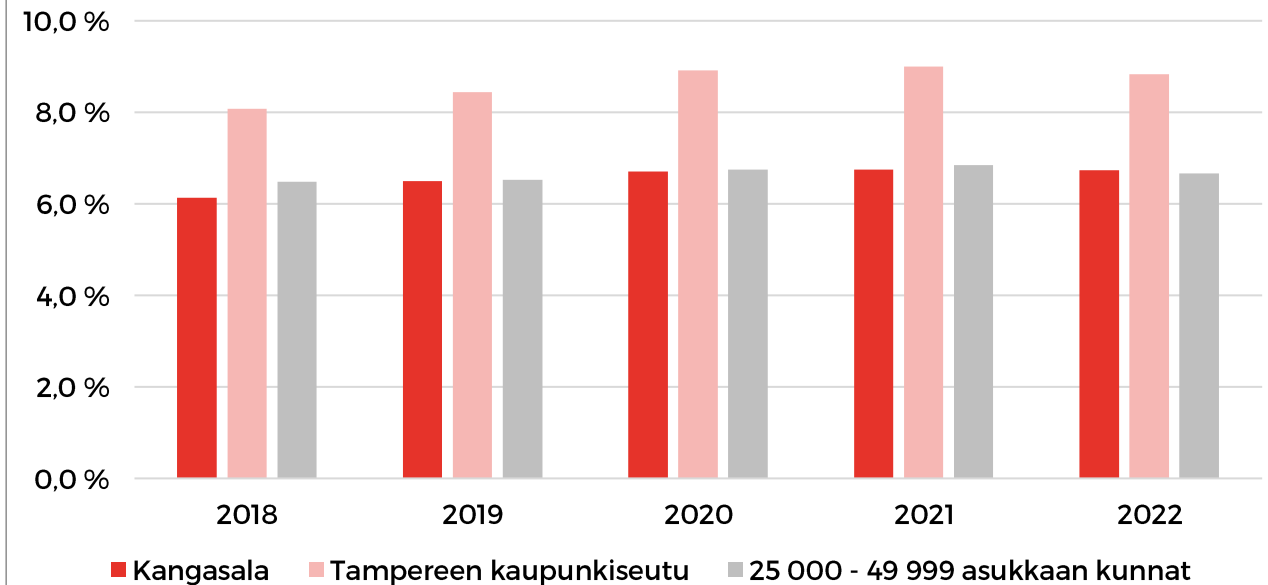

KANGASALAN OPIKELIJOIDEN OSUUS VÄESTÖSTÄ oli Tampereen kaupunkiseudun ja koko maan osuuksia alhaisempi vuonna 2022. Kangasalan opiskelijoiden osuus oli toiseksi korkein verrokkiryhmässä ja kasvoi eniten vuosina 2018-2022.

KOKO MAASSA OPIKELIJOIDEN OSUUS VÄESTÖSTÄ OLI 7,4 PROSENTTIA VUONNA 2022. Manner-Suomessa opiskelijoiden osuus oli korkein Joensuussa (11,6 %) ja Jyväskylässä (11,1 %) sekä alhaisin Luhangassa (2,3 %).

Opiskelijoiden osuus väestöstä 2018-2022

Verrokkiryhmä	Opiskelijoiden osuus 2018	Opiskelijoiden osuus 2022 ↑	Muutos %-yks 2018-2022	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Nurmijärvi	6,8 %	6,8 %	0,0 %-yks	43
Kangasala	6,1 %	6,7 %	+0,6 %-yks	47
Ylöjärvi	6,3 %	6,4 %	+0,1 %-yks	75
Vihti	6,3 %	6,2 %	-0,2 %-yks	91
Mustasaari	5,7 %	6,0 %	+0,3 %-yks	103

15-34-VUOTIAIDEN NETTOMUUTTO

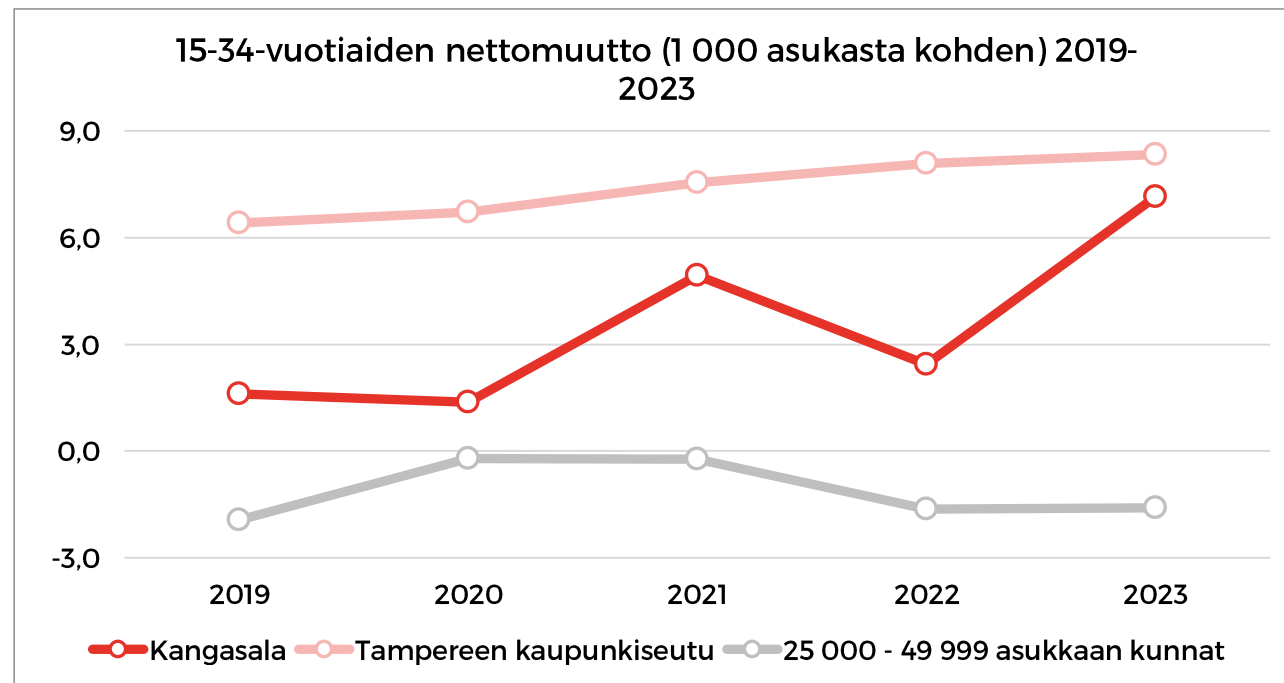
Kangasala sai muuttovoittoa 15-34-vuotiaista yhteensä 480 henkilöä vuosina 2021-2023. Kangasalan 15-34-vuotiaiden nettomuutto 1 000 asukasta kohden oli korkeampi kuin saman-kokoisten kuntien keskimääräinen nettomuutto.

KANGASALAN 15-34-VUOTIAIDEN NETTOMUUTTO 1 000 ASUKASTA KOHDEN oli Tampereen kaupunkiseudun nettomuuttoa alhaisempi vuosina 2021-2023. Kangasalan nettomuutto oli kaikista korkein verrokkiryhmässä tarkastelujakson aikana.

MANNER-SUOMESSA 15-34-VUOTIAIDEN NETTOMUUTTO 1 000 ASUKASTA KOHDEN oli suurin Kittilässä (+11,6) ja Tampereella (+10,9) sekä alhaisin Kyyjärvellä (-18,6) vuosina 2021-2023.

Verrokkiryhmä	15-34-vuotiaiden nettomuutto 2021-2023	15-34-vuotiaiden nettomuutto (1 000 as. kohden) 2021-2023 ↑	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Kangasala	+480	+4,8	9
Mustasaari	+27	+0,5	24
Nurmijärvi	-286	-2,1	49
Vihti	-541	-6,2	59
Ylöjärvi	-164	-1,6	178

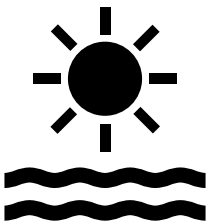

KESÄASUKKAIDEN MÄÄRÄ

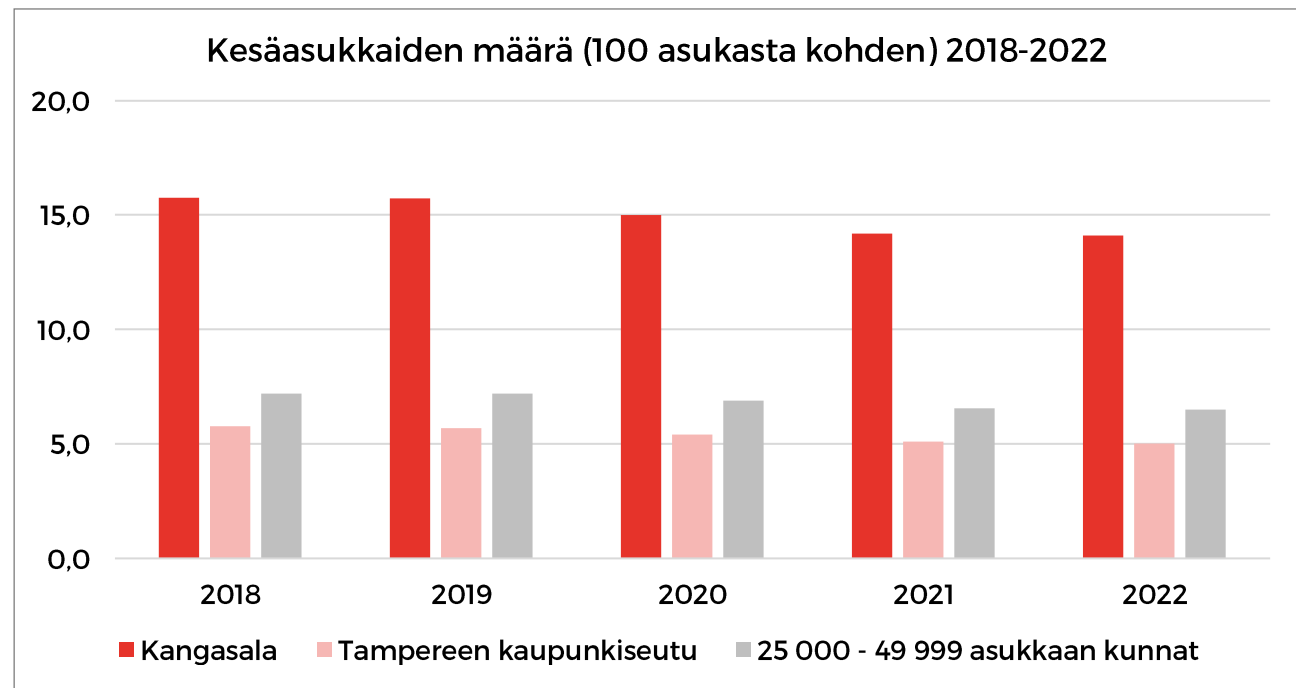
Kangasalalla oli yhteensä 4 644 kesäasukasta vuonna 2022. Kangasalan kesäasukkaiden määrä 100 asukasta kohden oli suurempi kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen arvo.

KANGASALAN KESÄASUKKAIDEN MÄÄRÄ 100 ASUKASTA KOHDEN oli Tampereen kaupunkiseudun ja koko maan arvoa suurempi vuonna 2022. **Kangasalan kesäasukkaiden määrä 100 asukasta kohden oli kolmanneksi korkein verrokkiryhmässä.**

KOKO MAASSA KESÄASUKKAIDEN MÄÄRÄ 100 ASUKASTA KOHDEN OLI 9,3 VUONNA 2022. Manner-Suomessa kesäasukkaiden määrä 100 asukasta kohden oli suurin Kustavissa (431,7), Puumalassa (246,1) ja Kuhmoisissa (210,6).

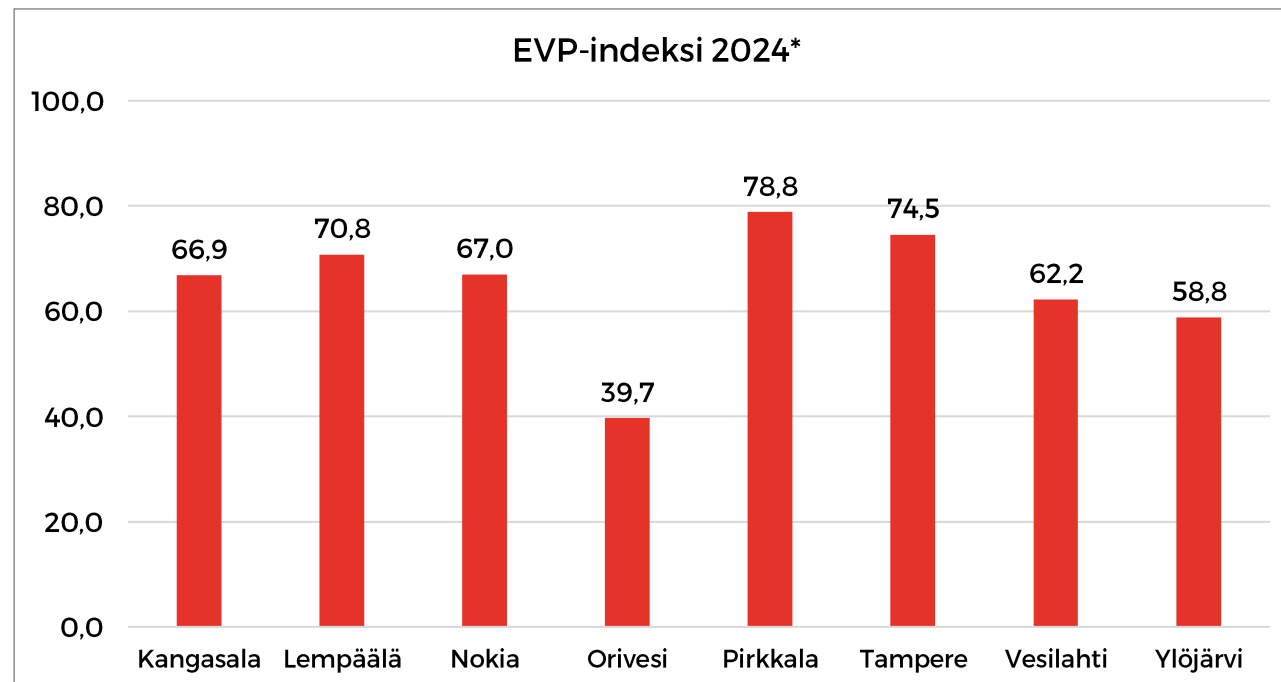
Verrokkiryhmä	Kesäasukkaat (100 as. kohden) 2018	Kesäasukkaat (100 as. kohden) 2022 ↑	Muutos abs. 2018-2022	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Mustasaari	17,4	17,1	-0,3	157
Ylöjärvi	16,5	14,2	-2,3	174
Kangasala	15,7	14,1	-1,6	175
Vihti	10,2	9,5	-0,7	199
Nurmijärvi	1,7	1,3	-0,4	269

2. Tampereen kaupunkiseudun EVP- indeksi

Tampereen kaupunkiseudun EVP-indeksi

Tampereen kaupunkiseudun EVP-indeksi oli 74,2 vuonna 2024*. Kaupunkiseudun elinvoimaindeksi oli 65,8 ja vetovoimaindeksi 82,7.

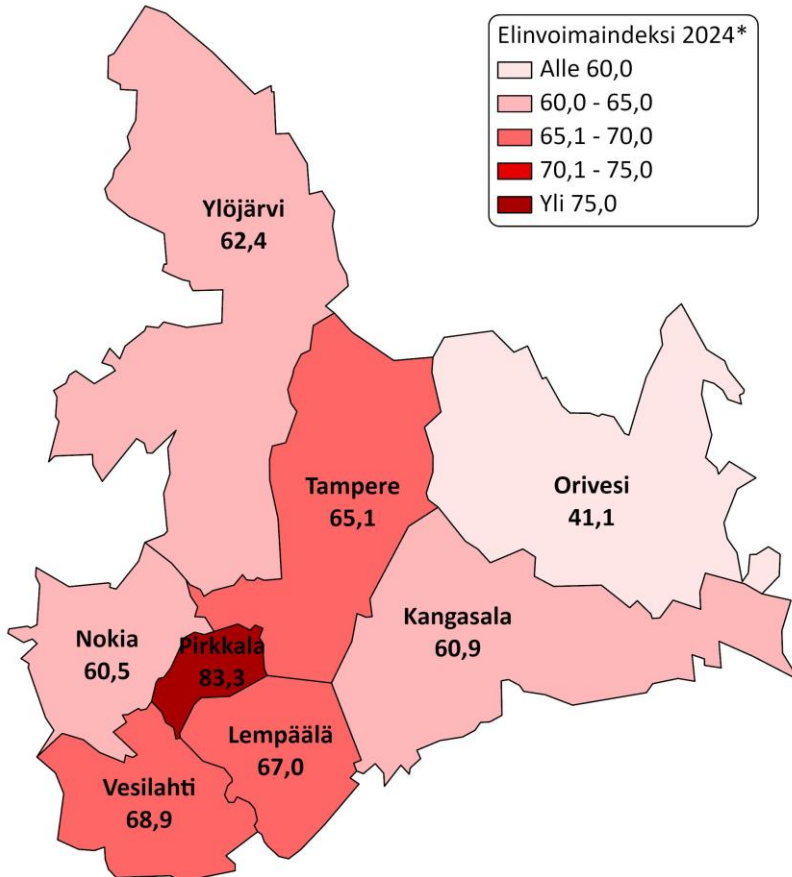
- Tampereen kaupunkiseudulla EVP-indeksi oli vahvin Pirkkalassa (78,8), Tampereella (74,5) sekä Lempäälässä (70,8) ja heikoin Orivedellä (39,7), Ylöjärvellä (58,8) sekä Vesilahdessa (62,2).
- Tampereen kaupunkiseudun EVP-indeksi oli heikompi kuin pääkaupunkiseudulla, mutta vahvempi kuin Oulun ja Turun seuduilla.
- Tampereen kaupunkiseudulla elinvoimaindeksi oli selvästi heikompi kuin pääkaupunkiseudulla johtuen erityisesti heikommista talouden luvuista.
- Vetovoimaindeksi oli sen sijaan lähes samaa tasoa pääkaupunkiseudun kanssa. Tampereen kaupunkiseudulla on erittäin vahvat luvut väestönkehityksestä, rakennustuotannosta sekä opiskelijoiden osuudesta väestöstä.
- Manner-Suomessa EVP-indeksi oli vahvin Espoossa (80,2), Helsingissä (79,2) ja Pirkkalassa (78,8). Indeksii oli heikoin Hyrynsalmessa (11,2), Rääkkylässä (14,8) ja Kinnulassa (16,7).

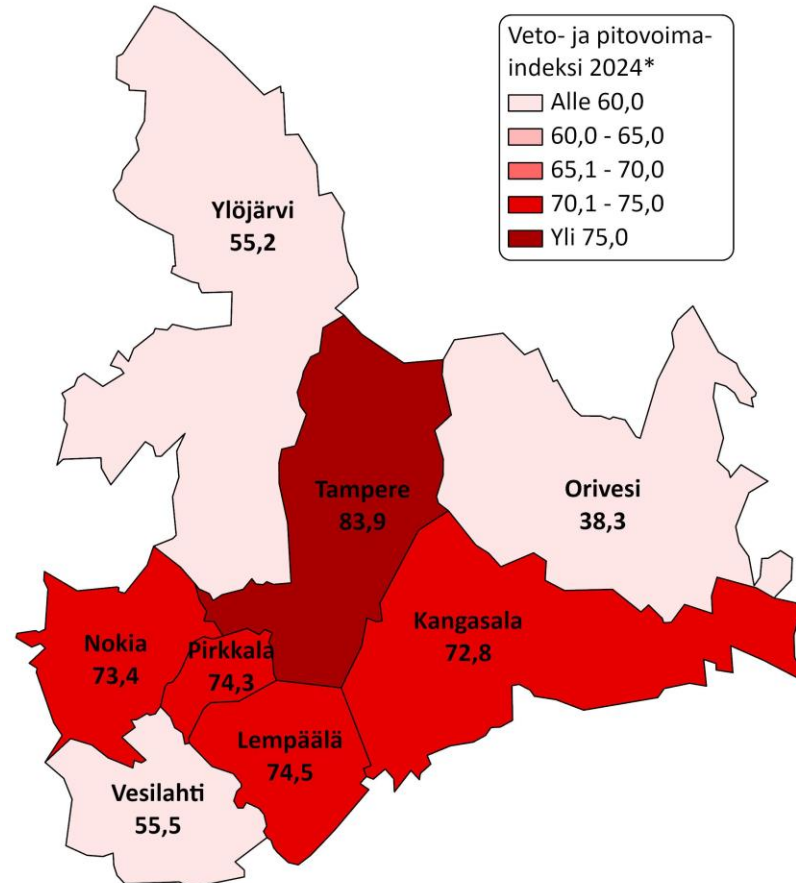
Verrokkiryhmä	Elinvoimaindeksi	Vetovoimaindeksi	EVP-indeksi
Pääkaupunkiseutu	80,9	83,4	82,2
Tampereen kaupunkiseutu	65,8	82,7	74,2
Turun seutu	60,7	80,1	70,4
Oulun seutu	58,9	70,0	64,5

EVP-indeksi Tampereen kaupunkiseudun kunnissa

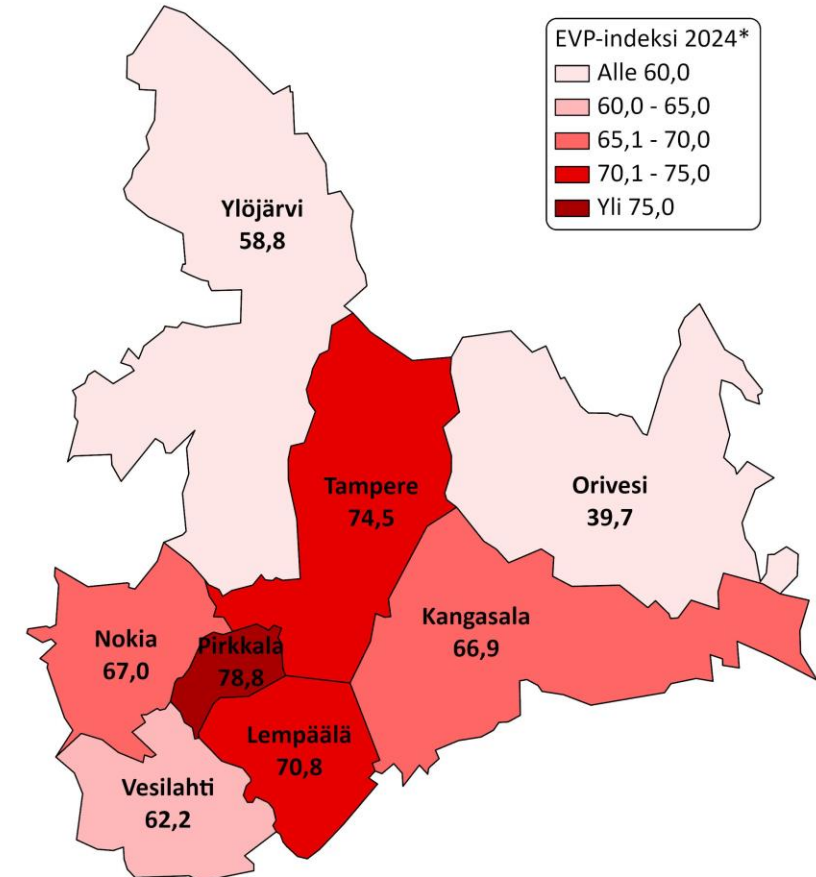
Elinvoimaindeksi

Veto- ja pitovoimaindeksi

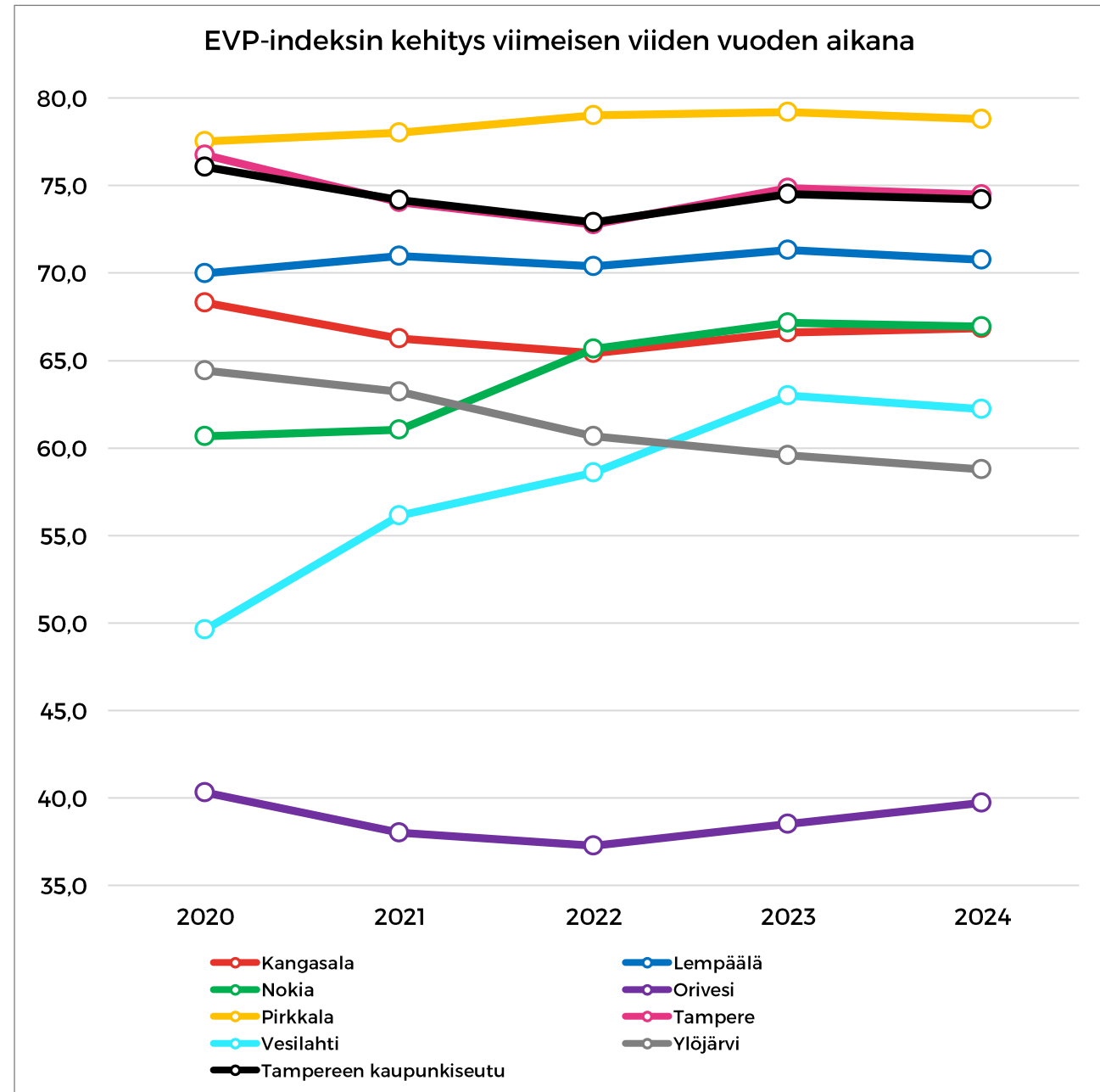
EVP-indeksi

Tampereen kaupunkiseudun EVP-indeksin kehitys

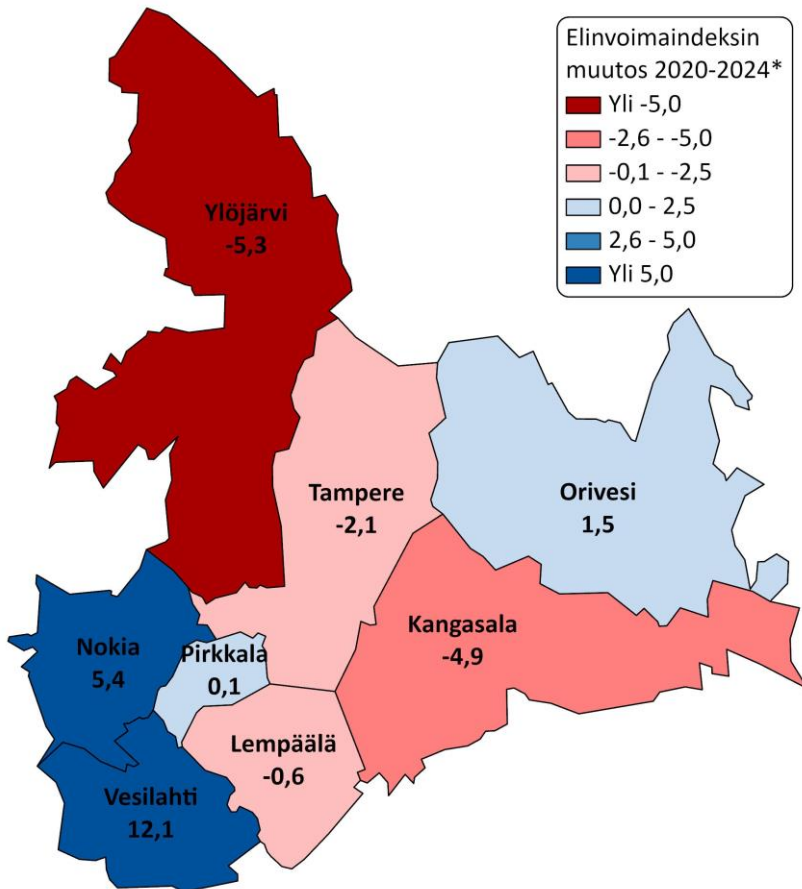
Tampereen kaupunkiseudun elinvoima-, vetovoima- ja pitovoimaindeksi (EVP-indeksi) laski 1,9 vuosien 2020-2024* aikana.

- Kaupunkiseudun indeksin laskun taustalla on erityisesti sairastavuusindeksin heikentyminen ja kertyneen ylijäämän hitaampi kehitys verrattuna muuhun maahan.
- Tampereen kaupunkiseudun kunnista EVP-indeksi kasvoi neljässä kunnassa ja laski myös neljässä kunnassa.
- Indeksit kasvoivat Vesilahdessa (+12,6) Nokialla (+6,3), Pirkkalassa (+1,3) ja Lempäälässä (+1,3).
- Indeksit laskivat sen sijaan Ylöjärvellä (-5,6), Tampereella (-2,2), Kangasalalla (-1,4) ja Orivedellä (-0,6).

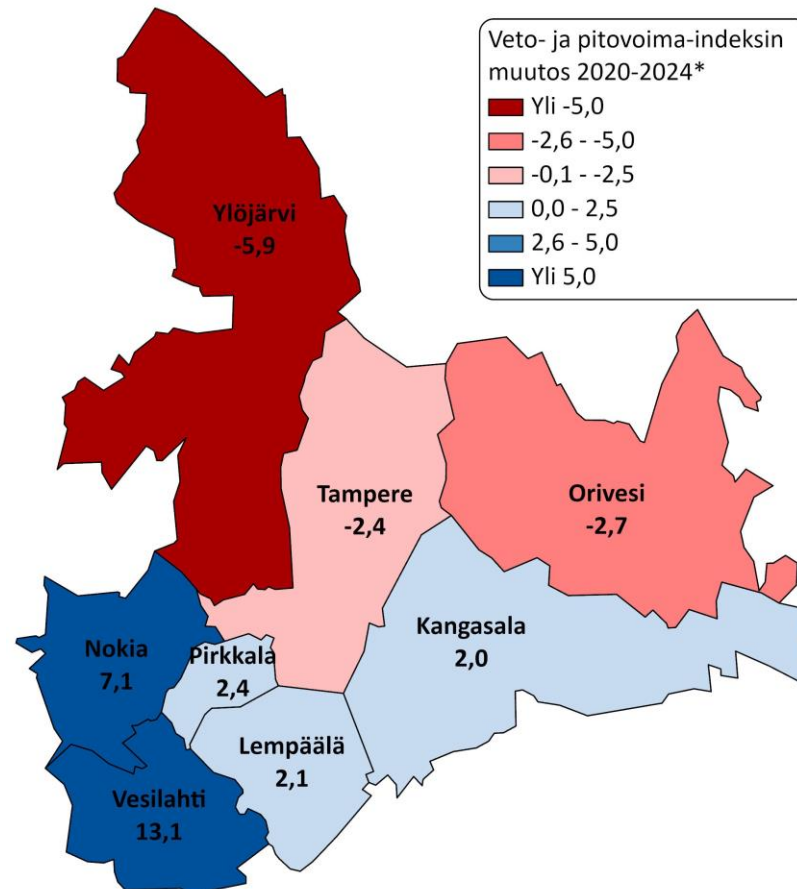

EVP-indeksin muutos Tampereen kaupunkiseudun kunnissa

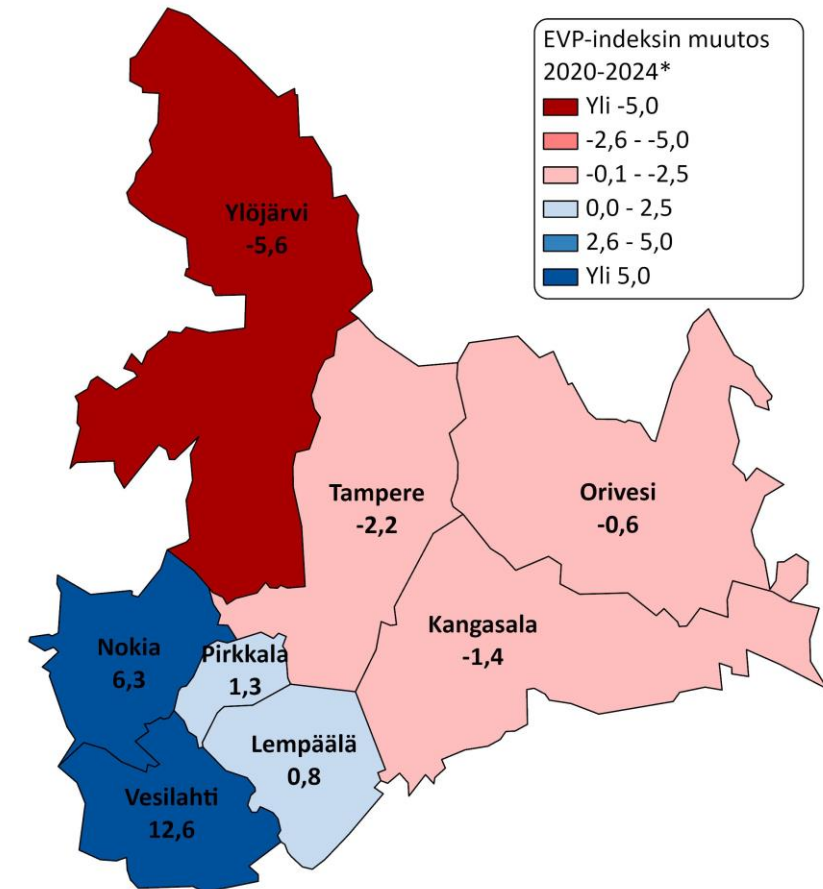
Elinvoimaindeksi

Veto- ja pitovoimaindeksi

EVP-indeksi

3. EVP-indeksin tausta ja lukuohje

Elinvoima-, vetovoima- ja pitovoimaindeksiin valitut muuttujat

Indeksin tavoitteena on tarkastella kokonaisvaltaisesti ja samanaikaisesti sekä alueiden elinvoimaa että veto- ja pitovoimaa. EVP-indeksi on kehitetty tukemaan kuntien strategiatyötä ja tilannekuvan seuranta*. Kuntakohtaisessa analyysissä tarkastellaan kunnan elinvoiman ja veto- ja pitovoiman ajallista kehitystä muihin verrokkialueisiin nähden se sekä avataan tarkemmin indeksin taustalla vaikuttavien muuttujien kehitystä.

Indeksi pitää sisällään **10 + 10 avainmuuttujaa**, joista löytyy vertailukelpoista ja luotettavaa aikasarjatietoa.

Elinvoimaan liittyvät muuttujat kohdistuvat alueiden tulo- ja talous-, yritys-, työllisyys-, koulutus- ja terveysdynamiikkaan.

Veto- ja pitovoimaan liittyvät muuttujat kohdistuvat alueiden väestö- ja vetovoima, asumis- ja rakentamis- ja vapaa-ajan dynamiikkaan.

*Osalla Tampereen seudun kunnista on käytössä [Kuntakortti-palvelu](#), josta löytyy vielä kattavampi tarkastelu kunnan tilannekuvasta ja kehityksestä teemoittain. EVP-indeksi tukee Kuntakorttipalvelun rinnalla kuntien ja alueiden strategiatyötä ja elinvoiman jatkuvaa seuranta.

10

ELINVOIMA

- Tulonsaajien mediaanitulot 2022
- Yritystiheys 2022
- 34–44-vuotiaiden työllisyysaste (%) 2022
- Työpaikkaomavaraisuusaste (%) 2022
- Taloudellinen huoltosuhde 2022
- Työpaikkamuutos % (avoin sektori) viimeisen kolmen vuoden aikana (2020-2022)
- Verotulot €/as 2023
- Kertynyt yli- tai alijäämä €/as. 2023
- Koulutustasoindeksi 2022
- Sairastavuusindeksi 2022

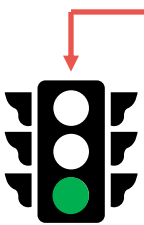
+

10

VETO- JA PITOVOIMA

- Väestönmuutos 2019–2023 (%)
- MDI:n väestöennuste 2023-2040 (%)
- Työllisten nettomuutto (1 000 as. kohden) viimeiset kolme vuotta (2020-2022)
- Sisäisten muuttojen vilkkaus (1 000 as. kohden) viimeiset kolme vuotta (2021-2023)
- Valmistuneet asunnot (10 000 as. kohden) viimeiset kolme vuotta (2021-2023)
- Vanhojen asuntojen neliöhinnat (€) 2023
- Ulkomaalaistaustaisten osuus väestöstä (%) 2023
- Opiskelijoiden osuus väestöstä (%) 2022
- 15–34-vuotiaiden nettomuutto (1 000 as. kohden) viimeiset kolme vuotta (2021-2023)
- Kesäasukkaiden määrä (100 as. kohden) 2022

Liikennevalo kertoo onko muuttujan arvo kunnassa parempi, samaa tasoa vai heikompi kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen arvo.

LUKUOHJE

Keskeinen nosto muuttujasta kunnan osalta sekä miten se vertautuu suhteessa muihin samankokoisiin kuntiin.

Keskeiset huomiot miten kunnan arvo vertautuu koko maahan sekä Tampereen kaupunkiseudun lukemiin nähden muuttujan osalta. Lisäksi vertaillaan kunnan lukemaa suhteessa valittuun verrokkiryhmään.

Nosto koko maan arvosta muuttujan osalta sekä parhaiten ja heikoiten menestyneiden kuntien arvot.

**KUVIO MUUTTUJAN KEHITYKSESTÄ
VIIMEISEN VIIDEN VUODEN AIKANA**

**TAULUKKO MUUTTUJAN ARVOISTA
VERROKKIRYHMÄN KUNNISSA**

MITEN EVP-ANALYYSI TOTEUTETTIIN

Analyysin aluerajauksena käytettiin kuntatasoa ja analyysin kohteena olivat Manner-Suomen 293 kuntaa 1.1.2023 alueluokituksen mukaisesti.

Jokaisen muuttujan tieto kerättiin kuntakohtaisesti. Indeksissä jokaiselle kunnalle annettiin muuttujakohtaisesti arvo 0–100 kunnan arvon persentiiliin perusteella siten, että *vahvin* arvo saa aina arvon **100** ja *heikoin* arvon **0**. Kaikki muut arvot sijoittuivat näiden arvojen väliin.

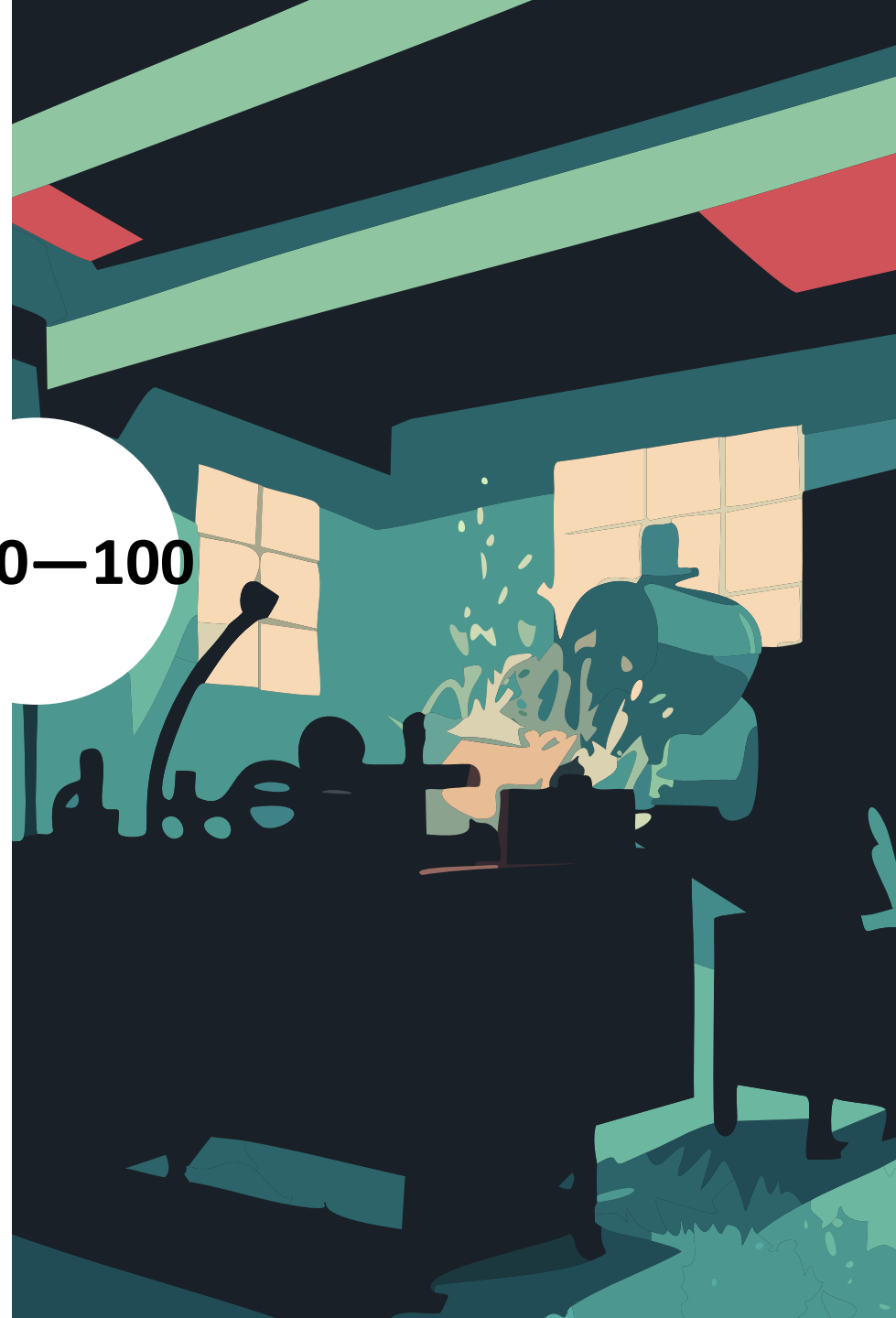
Indikaattorien arvoista aggregoitiin molemmat indeksit, jotka perustuvat kaikkien käytettyjen indikaattorien keskiarvoon. *Molempien* indeksien indikaattorien keskiarvosta muodostetaan alueen EVP-indeksi, joka kuvaa alueen elinvoima- sekä veto- ja pitovoimadynamiikan positiota suhteessa kaikkiin muihin kuntiin.

Kaikki muuttujat olivat *painottomia* eli samanarvoisia suhteessa toisiinsa. Tulokset laskettiin erikseen sekä elinvoima- että veto- ja pitovoimaindeksin osalta sekä lopuksi yhteistuloksena molempien indeksien perusteella.

HUOM! Tulkintojen osalta on huomioitava se, ettei indeksistä voi suoraan päätellä alueen *absoluuttisen* aluekehityksen tilaa, vaan alueen position poikkileikkaustilanteessa suhteessa muihin Manner-Suomen kuntiin tai kuntatyyppiin.

0–100

Elinvoimaindeksin muuttujalista

Tulonsaajien mediaanitulot = Muuttuja kuvaa kunnan kaikkien tulonsaajien mediaanituloja. Mediaanitulo on kunnan kaikkien tulonsaajien keskimmäisen tulonsaajan tulo.

Yritystiheys = Muuttuja kuvaa kunnan kaikkien toimivien yritysten toimipaikkojen määrää 1000 asukasta kohden.

35–44-vuotiaiden työllisyysaste = Muuttuja kuvaa kunnan työllisten prosenttiosuutta 35–44-vuotiaasta väestöstä.

Työpaikkaomavaraisuus = Muuttuja kuvaa kunnan alueella työssäkäyvien ja kunnassa asuvan työllisen työvoiman määrän välistä suhdetta. Jos työpaikkaomavaraisuus on yli 100 %, on alueen työpaikkojen lukumäärä suurempi kuin alueella asuvan työllisen työvoiman lukumäärä. Jos taas työpaikkaoma-varaisuus on alle 100 %, on tilanne päinvastainen.

Taloudellinen huoltosuhde = Muuttuja kuvaa kunnan työttömien ja työvoiman ulkopuolella olevien yhteenlaskettua määrää suhteessa työllisten määrään. Mitä suurempi luku, sitä enemmän työttömiä ja työvoiman ulkopuolella olevia kunnassa on suhteessa työllisiin.

Avoimen sektorin työpaikkamuutos = Muuttuja kuvaa kunnan yksityisen sektorin ja yrittäjien työpaikkojen muutosta.

Verotulot €/asukas = Muuttuja kuvaa kunnan verotuloja asukasta kohden.

Kertynyt yli- tai alijäämä €/asukas = Muuttuja kuvaa kunnan kuluneen tilikauden sekä edellisten tilikausien yli-/alijäämistä.

Koulutustasoindeksi = Muuttuja kuvaa kunnan väestön koulutustasoa, joka on mitattu laskemalla perusasteen jälkeen suoritettua korkeimman koulutuksen keskimääräinen pituus henkeä kohti. Esim. koulutusindeksi 246 osoittaa, että teoreettinen koulutusaika henkeä kohti on 2,5 vuotta peruskoulun suorittamisen jälkeen.

Sairastavuusindeksi = Muuttuja kuvaa kunnan väestön sairastavuutta suhteessa koko maan tasoon, jonka vertailuluku on 100. Mitä pienempi kunnan luku on, sitä terveempää väestö on. Indeksissä on otettu huomioon seitsemän eri sairausryhmää ja neljä eri painotusnäkökulmaa. Indeksissä kunkin sairausryhmän yleisyyttä painotetaan sen perusteella, mikä on koko sairausryhmän merkitys väestön kuolleisuuden, työkyvyttömyyden, elämänlaadun ja terveydenhuollon kustannusten kannalta.

Veto- ja pitovoimaindeksin muuttujalista

Väestönmuutos = Muuttuja kuvaa kunnan suhteellista asukasmäärän muutosta.

MDI:n väestöennuste = Muuttuja kuvaa kunnan suhteellista asukasmäärän muutosta perusuran skenaariossa vuosien 2023-2040 aikana.

Työllisten nettomuutto = Muuttuja kuvaa kunnan työllisten muuttajien nettomuuttoa eli tulo- ja lähtömuuton erotusta 1000 asukasta kohden.

Sisäisten muuttojen vilkkaus = Muuttuja kuvaa kunnan alueella tapahtuneiden muuttojen määrää 1000 asukasta kohden.

Valmistuneet asunnot = Muuttuja kuvaa kunnan alueella valmistuneiden uusien asuntoja määrää 10 000 asukasta kohden.

Vanhojen asuntojen neliöhinnat = Muuttuja kuvaa kunnan alueella olevien vanhojen asuntojen (muu kuin uudistuotanto) neliöhintoja.

Ulkomaalaistaustaisten osuus = Muuttuja kuvaa kunnassa asuvien ulkomaalaistaustaisten suhteellista osuutta kunnan väestöstä. Ulkomaalaistaustaisia ovat ne henkilöt, joiden molemmat vanhemmat tai ainoa tiedossa oleva vanhempi on syntynyt ulkomailla. Ulkomaalais-taustaisia ovat myös ulkomailla syntyneet henkilöt, joiden kummastakaan vanhemmasta ei ole tietoa väestötietojärjestelmässä.

Opiskelijoiden osuus = Muuttuja kuvaa kunnassa asuvien 15 vuotta täyttäneiden henkilöiden, jotka ovat päätoimisia opiskelijoita, suhteellista osuutta kunnan väestöstä.

15-34-vuotiaiden nettomuutto = Muuttuja kuvaa kunnan 15-34-vuotiaiden muuttajien nettomuuttoa eli tulo- ja lähtömuuton erotusta 1 000 asukasta kohden.

Kesäasukkaiden määrä = Muuttuja kuvaa kunnan kesäasukkaiden lukumäärää 100 asukasta kohden, joka lasketaan kesämökin omistajan asuntokunnan henkilöiden yhteismäärästä. Kesäasukkaiden lukumäärään ei ole laskettu mukaan henkilöitä, joiden kesämökki sijaitsee asuinkunnassa. Perikuntien omistamia, yhteisomistuksessa olevia tai ulkomaalaisten omistamia kesämökkejä ei ole voitu huomioida kesäasukkaiden lukua laskettaessa.

Kiitos!

[mdi.fi](https://www.mdi.fi)

[@MDIfriends](https://twitter.com/MDIfriends)

Aluekehittämisen konsulttitoimisto MDI

MDI

Part of FCG.